

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, ENGLJEVA ULICA 5/STEV. 1 TELEFON 5-21 DO 15-22

SLOVENSKI POROČEVALEC

INSERATNI ODELEK LJUBLJANA TELEFON 5-21 5-23 POSTNI CEKOVNI RACUN LJUBLJANA ŠTEV. 6-9061-1 OGLASI PO CENIKU MESEČNA NAROČNINA 45 DIN

GLASILLO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKE

Prvi kongres Enotnih sindikatov Jugoslavije

Na kongresu je govoril član Politbiroja CK KPJ tovariš Boris Kidrič — Poročilo centralnega odbora Enotnih sindikatov je podal tovariš Djuro Salaj

Beograd, 25. okt. Včeraj se je v Beogradu sestel I. kongres Enotnih sindikatov Jugoslavije. Dvorana Kolarceve ljudske univerze, v kateri zasedajo delegati kongresa, najboljše delovni ljudje naše države, najpomembnejši sindikalni aktivisti in funkcionarji, je slavnostno okrašena. Zidovi dvorane so pokriti z rdečo tkanino, na kateri so napisana gesla in obešeni znaki Enotnih sindikatov, kakor tudi maketa kongresnega znaka. Na levi in desni strani predsedstva kongresa so veliki doprni kipji Marxa, Engelsa, Lenina in Stalina, na sredi pa je obdan s sindikalnimi in državnimi zastavami velik doprni kip maršala Tita.

Prisod članov politbiroja CK KPJ tov. Džilasa, Rankovića, Gošnjaka, Pijade in Kidriča v dvorano so delegati pozdravili z dolgoletnim ploskanjem, stoje in navdušeno zlogovajanjem »Tito-Partija, Ovacije Politbiroju in tov. Titu so trajale več minut.

Ko je kulturno-umetniško društvo »Abradžević« odpolo Internacionalo, je spregovoril predsednik Centralnega odbora ESJ Djuro Salaj:

Tovariši in tovarišice! Ko začnemo I. kongres Enotnih sindikatov, pošiljamo naše borbeno proletarske pozdrave slavnemu Centralnemu komiteju Komunistične partije Jugoslavije (dolgotrajno ploskanje). Delegati so stoji vzklkali: »Tito-Partija, »Tito-Partija!« z največjim sinom naših narodov tov. Titom na čelu. (Dolgotrajno odobravanje in vzklkavanje »Heraj Tito, heraj Titole!«)

Pozdravljam navzoče člane Politbiroja naše Partije tov. Milovana Pijade, tovar. Aleksandra Rankovića, tovar. Aleksandra Rankovića, tovar. Ivana Gošnjaka, tovar. Moša Pijade (dolgotrajno odobravanje), tov.

Borisa Kidriča (dolgotrajno odobravanje in ploskanje).

Pozdravljam druge navzoče člane Centralnega komiteja Komunistične partije Jugoslavije (dolgotrajno odobravanje).

Pozdravljam navzoče tovariše, mlajšnje zvezne vlade (ploskanje). Nato je tov. Salaj pozdravil predstavnika Centralnega komiteja KP Srbije, ministra LR Srbije, predstavnika JA, predstavnika krajevnega komiteja in mestnega ljudskega odbora Beograda, predstavnika množičnih in družbenih organizacij, kakor tudi predstavnike znanstvenega, kulturnega in umetniškega življenja naše države.

Tovariši in tovarišice! Med nami je predstavnik Svetovne sindikalne federacije tov. Chamberon (navzoči so vstali in navdušeno ploskali tov. Chamberonu), ki ga najpriširšeje pozdravljamo in po katerem pošiljam v imenu našega kongresa svetovnemu proletariatu, združenem v Svetovni sindikalni federaciji, plameteče pozdrave proletarske solidarnosti.

Pozdravljam tovariše, predstavnike sindikata STO, ki se bore proti ameriškem imperializmu in domači reakciji za sindikalno gibanje STO (odobravanje).

Tovariši in tovarišice! Za svobodo naše domovine in naših narodov so padle v vojni svobodoljubnih narodov z veliko in nepremagljivo Sovjetsko zvezto na čelu (vzklikali so dolgo časa ploskali in vzklkali »Tito, Stalin!«) dragocene in nepozabne žrtve, padli so najboljši sinovi in hčere delavskega razreda ter naših narodov, med katerimi je tudi veliko število sindikalnih funkcionarjev in članov sindikalnega gibanja. Te žrtve so vzidane v temelje naše mile domovine, delovnih narodov Federativne ljudske republike Jugoslavije in so

omogočile, da zaseda naš I. kongres Enotnih sindikatov v popolni svobodi in v razdobju, ko delavski razred na čelu drugih delovnih množic zmagoslavno gradi v svoji državi socializem.

Prezgodnja smrt je iztrgala iz naših vrst tudi tovariša Radoja Dakića, enega izmed ustanoviteljev Enotnih sindikatov ni prvega organizacijskega sekretarja Centralnega odbora Enotnih sindikatov. Prosim, da z enominutnim molkom izkažete čast padlim in umrlim junakom ter borcem. (Navzoči so vstali in z enominutnim molkom počastili padle junake in borce). Slava padlim borcem za svobodo in neodvisnost naše države! (Slava jim! — so odgovorili navzoči).

Dovolite mi, da naknadno pozdravim predsednika Prezidija Ljudske skupščine FLRJ tov. dr. Ivana Ribarja (navdušeno ploskanje).

Tovariši! Predlagam kongresu, naj izvoli častno predsedstvo. V častno predsedstvo predlagam člane Politbiroja s tov. Titom na čelu. (Navdušeno ploskanje.) Vsi navzoči so vstali in dolgo zlogovali: »Tito-Tito, Titoheroj!«

Predlog se z navdušenim ploskanjem soglasno sprejeli.

Nato so izvolili na predlog tov. Dušana Šijana delovno predsedstvo, v katerem so: Djuro Salaj, Laza Števanovič, Ivan Božičević, Dušan Petrovič-Sane, Marko Belinić, Sava Nedan, Sefket Maglajlić, Pepca Kardelj, Tomo Brejc, Roman Pezdir, Miša Pačičević, Bogo Kuzmanovski, Grga Jankež, Luka Vujović, Rista Stefanović, Nikola Jakšić, Stjepan Salamon, Rusa Turković, Marijan Vivoda, Ivan Pandža, Anton Mahahalik, Radonjić Trifunović, Pavao Vid, Urša Balent, Jožef Zupan, Stjepo Vidović, Milena Kvasina, Lenče Angelova, Silma Sujanović in Bajram Abdulah.

Govor tovariša Borisa Kidriča

V imenu CK Komunistične partije Jugoslavije in zvezne vlade je kongres pozdravil tovariš Boris Kidrič:

Tovariši in tovarišice! Dovolite, da pozdravim vaš kongres v imenu Centralnega komiteja naše Partije in zvezne vlade. (Aplavz.)

Ta kongres zboruje ob koncu leta 1948, za katero smo že večkrat naglasili, da je nenavadno pomembno, celo usodno v naši prvi petletki.

Zakaj ima plansko leto 1948 takšen pomen? Ta njegov pomen izhaja predvsem iz mesta in vloge, ki ju imajo letošnje planske naloge v verzij planskih nalog vse petletke.

Veste, da tempo naše gospodarske delavnosti ne rase v vsakem planskem razdobju enako, marveč je ta porast od enega planskega razdobja do drugega čedalje večji. To pomeni, da črta dviganja našega petletnega plana ne ustreza ravni črti, ki se enakomerno vzpenja, ampak krivi črta vzpona, torej krivulji, ki pomeni, da ne rase le proizvodnja, temveč tudi sam njen vzpon iz enega planskega razdobja v drugo. Prvo plansko leto 1947 smo začeli z relativno majhnim vzponom v primeri z letom 1946, splošni vzpon v tem letu, 1948, je pa silno porasel.

Ko pa govorim to, mislim na našo gospodarsko delavnost sploh. Razdelitev posameznih panog v okviru gospodarske delavnosti je lahko drugačna. Konkretno je takšna, da terja v posameznih panogah zlasti velik vzpon leta 1948, da bomo naslednja leta dosegli potrebne pogoje za normalno dviganje in tako povzdignili panogo, ki še zaostajajo. To pomeni, da je bilo treba od leta 1947 do 1948 v posameznih panogah dosegti večji vzpon, kakor bo to treba od leta 1948 do 1949 in celo, kakor bo treba 1949 do 1950. V tem je, tovariši, eden vzrokov, zakaj je leto 1948 usodno, zakaj zahteva v mnogih panogah posebne napore in zakaj se posamezna zaostajanja tako ostro kažejo.

Drugi vzrok je v tem, da smo morali v tujni plačali velike predujme za tiste stroje, ki so odločilnega pomena in katerih doslej še nismo bili sposobni izdelati v državi.

Tretji vzrok je v tem, da smo v gospodarskem letu 1947/1948 morali izvoliti precej žita in živilskih potrebščin, ker bi sicer ne mogli dosegli bilance izvoza in uvoza. V tem gospodarskem letu pa potreba po čezmernem izvozu živeža že odpada, kakor je to naglasil tovariš Tito.

Četrty vzrok je v tem, da smo v leto 1948 stopili še z neznanimi možnostmi naše proizvodnje in je bilo treba zaradi tega vložiti posebne napore, da smo odkrili in izkoristili tudi te, leta 1947 še neznan rezerve, ki pa igrajo veliko vlogo za nadaljnje izpolnjevanje naše petletke.

Tovariši, v tem so objektivni vzroki in pogoji za izredni pomen leta 1948. V tem so vzroki, da smo javno naglasili celo usodni pomen tega leta za naš petletni plan.

Vse te objektivne okoliščine so bile pravočasno predvidene. Centralni ko-

mité naše Partije s tovarišem Titom na čelu je že ob koncu lanskega leta določil gospodarsko linijo in naloge za leto 1948, ki jih zdaj izpolnjujemo.

Toda objektivni okoliščini, ki so odredile leto 1948 pomen za vsa petletko, so se pridružile tudi okoliščine, ki nikakor ne spadajo v plan in o katerih bi do nedavna nikdo ne upal trditi, da jih je treba upoštevati v vedli socialističnega planiranja. Proti naši državi in njenemu vodstvu se je namreč začela nezasišana kampanja prav od tiste strani, od katere bi morali po zdravi logiki v tem usodnem letu dobiti največ moralne pomoči. Tu gre za moralno pomoč. Namenoma nočem govoriti o materialni pomoči, ker materialna pomoč brez naših protisluženj nismo nikdar zahtevali in ker se ni zgodilo, kar so naši sovražniki škodljivo napovedovali, namreč samoizolacija FLRJ in da bomo kmalu obdani z zidom ekonomske blokade.

Moralna pomoč državi, ki z največjimi naporimi gradi socializem, seveda ne more biti brez materialnih gospodarskih posledic. Ni dvoma, da bi svojo plansko nalogo izpolnjevali z manjšimi naporimi in manj krčevito borbo, če bi se ne začela nezasišana kampanja proti naši državi.

Danes pa moremo naglasiti, da bo plan usodnega leta 1948 kljub vsem okoliščini v celoti in v odločilnih panogah zmagovito izpolnjen. (Odobravanje.)

Pravilno je, če ta kongres daje pobude za prav takšno in močnejšo mobilizacijo, kakršno je naš delavski razred opravil ob koncu lanskega leta — vsestransko mobilizacijo za čim boljše izpolnitev letošnjega plana, za čim boljše pripravo na planske naloge prihodnjega leta. (Odobravanje.)

Tovariši, to bo možat in socialistični odgovor našega delavskega razreda na breznačelno in nesocialistično kampanjo proti naši državi, čeželi, ki s svojimi naporimi izpolnjuje svoje obveznosti do svoje prihodnosti in do mednarodnega socializma, čeželi, ki s plemenitim prizadevanjem delovnega ljudstva pod vodstvom naše slave Partije gradi socializem. (Dolgotrajno odobravanje.)

Tovariši, kampanja proti naši državi in njenemu vodstvu je hotela od samega začetka pokazati, kakor da želi socialistične interese delavskega razreda Jugoslavije. Toda ta kampanja se je zelo hitro razkrinjala kot obrekovanje jugoslovanskega delavskega razreda.

Alli je v interesu jugoslovanskega delavskega razreda obrekovati našo državo po nacionalizaciji in folkih udarcih po kapitalističnih pozicijah, obrekovanje, da pri nas rase kapitalizem? Ali bi tako junaki in v razrednih borbah tako prekaljen delavski razred, kakršni je naš, ki je na čelu drugih delovnih množic prišel na oblast z orožjem v roki, mogel dovoliti, da bi po prevzemu oblasti rasel v državi kapitalizem? Ali ni to obrekovanje jugoslovanskega delavskega razreda? (Odobravanje.)

cije na terenu še bolj mobilizirajo v gospodarstvu, v borbi za izpolnjevanje planskih nalog. Brez vsakdanjega stalnega uveljavljanja vodilne vloge partijske organizacije, v borbi za plan podjetja in brez stalne mobilizacije naših delovnih ljudi po njihovi najboljši množični organizaciji, sindikatih, si ne moremo misliti podjetja, ki bi zmagovalo v borbi za plan.

Nedvomno je, da smo tako kakor lani tudi letos dosegli precejšnje uspehe pri povečanju delovne produktivnosti in znižanju polne lastne cene. Vendar s temi uspehi ne moremo biti zadovoljni. Gledati moramo v prihodnost. Pred nami so nove naloge. Pred nami je nov vzpon krivulje petletnega plana. Nedvomno ta vzpon pomeni nadaljnjo spremembo strukture našega prebivalstva in da pomeni tudi številno krepitev delavskega razreda in mestnega prebivalstva. Napačno bi pa bilo, če bi v zvezi s planskimi nalogami šli samo po poti številčne krepitve delavskega razreda in mestnega prebivalstva ter zanemarjali dva druga pomembna faktorja. Ta dva druga faktorja sta: povečanje produktivnosti dela s socialističnim tekmovanjem in mehanizacijo ter povečanje donosa v kmetijstvu s pridobivanjem novih kmetijskih površin, z melioracijami, s pritegnitvijo v socialistični sektor našega gospodarstva, s socialistično rekonstrukcijo našega kmetijstva po kmetijskem zadržanju. Če bi povečali le število delavstva, ne da bi se hkrati povečala produktivnost dela s socialističnim tekmovanjem in z mehanizacijo, bi ostali industrijsko zaostala država s težavnimi delovnimi pogoji. Če bi nadalje povečali le število delavskega razreda brez istočasnega povečanja socialistične in mehanizirane baze za prehrano, bi življenjski standard našega delavskega razreda ne mogel rasti, ampak bi nasprotno padel. Potemtakem je borba za večjo produktivnost dela hkrati borba za nadaljnje uspehe naše petletke in borba za višji življenjski standard. Kdor tega ne razume, ne razume tudi novih družbenih odnosov v naši državi in ne osnovne zakonitosti gospodarskega dogajanja.

Planško leto 1949 se bo moralo torej razvijati pod zastavo organiziranega povečanja delovne produktivnosti, borbe za realne norme, borbe za največjo racionalno organizacijo delovnega procesa, borbe proti pojavom delovne nediscipline, borbe za novo racionalizacijo, od najmanjše do največje, za dostojno intenzivnostjo posvetevali graditvi delavskih stanovanj in tistim kmetijskim melioracijam, ki jih moramo opraviti za vsako ceno, da bomo naši deželi zagotovili prihodnja leta boljše prehrano.

Tovariši, ponavljam, borba za produktivnost dela, borba za delovno disciplino, za realne norme, za skrajno racionalno organizacijo delovnega procesa — to je hkrati borba za našo težko industrijo, to je hkrati borba za boljše prehrano, za delavska stanovanja, borba za življenjski in kulturni standard našega delavskega razreda in vsega delovnega ljudstva. (Odobravanje.)

Drugo vprašanje, ki ga želimo naglasiti, je vprašanje kvalitete. Ni dvoma, tovariši, da je v borbi za kvantitativno izpolnjevanje plana v mnogih primerih padla kvaliteta. To moramo odkrito priznati. Ne le, da se kvaliteta naše proizvodnje ne dviga dovolj, ampak nasprotno, zelo pogosto tudi pada. Ali je to potrebno? Nedvomno ni. Verjamem, da so objektivne težave v borbi za kvaliteto. Včasih niso zagotovljene kvalitetne surovine, včasih surovine in polizdelki prihajajo z zamudo in se tedaj zaradi tega okrepi borba samo za kvantitativno izpolnitev zaostalega plana, tako da se to čuti v kvaliteti. Toda naše gospodarstvo je ena sama veriga, v kateri je posamezni člen odvisen od drugih. Če se hočemo vsi boriti za kakovost, če bodo vsa podjetja tekmovala med seboj za čim boljše kvaliteto, ne bo, recimo, slaba kvaliteta proizvodnje v predilnicah vzrok za slabo kvaliteto proizvodnje v tkalnicah, slaba kvaliteta v proizvodnji usnarjev, ne bo vzrok slabe kvalitete produkcije čevljev itd. Pogosto kritiziramo slabo kvaliteto. To je pravilno in treba jo je bolj kritizirati. Vendar pa ni dovolj samo neka splošna kritika, ki samo ugotavlja, že znana dejstva. Potrebna je konkretna kritika, kritika ob odkrivanju konkretnih vzrokov slabe kvalitete, kritiziranje teh vzrokov, torej kritika, ki ima namen, da se odpravijo ti vzroki. Treba je torej čim več konkretne kritike v borbi za kvaliteto, tako med množičnimi organizacijami in našimi sindikatskih sploh, kakor tudi predvsem med sindikalnim podružnicami in našimi tovarnarji in podjetji. Tista sindikalna podružnica, ki bi se bala konkretne kritike o kvaliteti lastne produkcije, ki bi dokazala prav to, da se za zaveda po-

vezanosti našega gospodarstva in enotnosti interesov vsega delavskega razreda o odnosu vsega delovnega ljudstva.

Ko že govorim o kritiki, bi rad spregovoril še nekaj besed o preskrbi. Zadnje čase se nam je posrečilo, da smo zagotovili osnovne fondne, toda stvar ni samo v tem. Se vrsta konkretnih organizacijskih slabosti je, ki jih je treba podvreči najostrejši javni kritiki, kjer koli se pojavijo. Edino tako bo uspešna naša borba proti birokraciji, ki je zelo mnogo, zlasti v organizaciji in konkretnem uresničevanju preskrbe in ki jo je treba za vsako ceno odpraviti. Pri tej kritiki, tovariši, je treba razlikovati dve stvari. Treba je razlikovati objektivne težave, s katerimi naše politično in državno vodstvo stalno seznanja naše ljudstvo — takšne in takšne so, odpravili jih bomo šele med izpolnjevanjem takšnih in takšnih planskih nalog. Razlikovati je treba te resnične objektivne težave, proti katerim se borimo predvsem z našim planom in njegovim izpolnjevanjem, od konkretnih in vsakdanjih vzrokov raznih nepravilnosti pri preskrbi, torej vzrokov, ki jih je mogoče s pravilno kritiko in vztrajnim prizadevanjem kmalu odstraniti. Te vzroke je treba neusmiljeno kritizirati.

Reakcija bi seveda želela, da bi delali nasprotno, da bi neusmiljeno kritizirali obstoj teh objektivnih težav, ki jih je mogoče odpraviti šele med izpolnjevanjem prejšnjih perspektivnih planskih nalog, da bi torej širili nezaupanje in izpolnjevanje našega plana, na drugi strani pa da bi bili v nekritičnem, malomarnem odnosu do napak, ki jih je mogoče odpraviti in ki povzročajo najmanj 50 % vseh težav.

Mi seveda ne bomo šli po poti, kakor si želi reakcija. Na eni strani bomo morali opraviti več propagande, ljudem poslušati več kakor doslej, na drugi strani pa dati iniciativo za neusmiljeno kritiko vsega tega, kar je mogoče že zdaj odpraviti.

Tako se je vprašani vselej lotil tovariš Tito in po tej poti moramo stopati tudi mi v dnevni praksi.

Tovariši, naš delavski razred na čelu delovnega ljudstva Jugoslavije!

Zivel naša slavna Komunistična partija!

Zivel naš ljubljani voditelj tovariš Tito!

Tretje vprašanje, ki je pomembno za naš plan leta 1949 in za katerega rešitev morejo sindikalne organizacije mnogo prispevati, je vprašanje planske discipline, v kar spada borba za zanesljivo izpolnitev vsega, kar je s planom določeno. Pri nas so mnogi voditelji do plana v lahkomiselnem odnosu. To se kaže na razne načine. Na eni strani se jim ne mudi vse dotle, dokler se plansko leto ne začne bližati koncu, na drugi strani pa svojo delavnost pogosto razbijajo na široko fronto, pri čemer zanemarijo mnoge najosnovnejše planske naloge. Zaradi tega se dogaja, da zaradi razblinjanja na široki fronti ne izpolnijo svojih planskih nalog stoddostno in ne izpolnijo plana v celoti.

Leta 1949 se bomo koncentrirali na osnovne objekte petletnega plana. Moralno bomo zelo postrili plansko disciplino. Upam, da bodo sindikati pri tem odigrali eno največjih vlog.

Tovariši, pot naše Partije, našega delavskega razreda, vseh naših narodov in naše države — je slavna. Slavna je zato, ker smo sprlo perspektive, ki nam jo daje tovariš Tito, vselej sposobni gledati stvarnosti v oči, odkriti, kako se moremo najboljše spoprijeti s težavami. Slavna je zato, ker je naša Partija s tovarišem Titom in Centralnim komitejem na čelu vzgajala tako sebe in delavski razred kakor ljudstvo v nepremagljivi vztrajnosti za dosego pravičnih smotrov (odobravanje). Ta bistvena lastnost našega delavskega razreda in našega delovnega ljudstva pod modrim vodstvom tov. Tita in naše Partije bo zagotovila zmagoslavje v naši državi in zagotovila prejš ali slej tudi zmagoslavje pravilnega marksistično-leninističnega stališča v tej krivični kampanji. (Odobravanje.)

Zivel naš delavski razred na čelu delovnega ljudstva Jugoslavije!

Zivel naša slavna Komunistična partija!

Zivel naš ljubljani voditelj tovariš Tito!

V imenu Ljudske fronte je pozdravil kongres tov. Rodoljub Čolaković

V imenu Ljudske fronte Jugoslavije je kongres ESJ pozdravil tovariš Rodoljub Čolaković, ki je dejal:

Prinášam vam tovariške borbeno pozdrave Izvršnega odbora LF Jugoslavije in njegove tople želje za uspeh pri vašem delu. (Navdušeno ploskanje.) V delo vašega kongresa, prvega sindikalnega kongresa v naši svobodni državi, so uprte oči milijonskih delovnih množic naše države, vseh članov naše vseljudske politične organizacije — Ljudske fronte. To je naravno in razumljivo, ker je naš delavski razred osnovna sila naše Ljudske fronte, osnovna sila našega državnega in družbenega življenja, ki prenaša na svojih plečih glavno breme borbe za zgraditev socializma v naši državi. Zato bodo organizacije Ljudske fronte pozorno poslušale glas vašega kongresa, pričakujoč od njegovih odločitev in sklepov zgled in vzpodbudo za svoje nadaljnje delo.

V naši borbi, v borbi našega delavskega razreda za zgraditev socializma se postavljajo nove naloge. Samo z nekaj besedami bi rad govoril o neki zelo važni stvari. Marx, zlasti pa Lenin govorita često o tem, da mora delavski razred, ko zruši buržoazijo, ko postane vladajoči razred, ko vzpostavi svojo vladavino, izpolnjevati mnoge velike naloge graditve nove socialistične družbe. Zamotanost teh nalog izvira iz značaja vladavine delavskega razreda. Prvikrat v zgodovini prevzame neki razred oblast, ne da bi zatiral in izkoristil, ampak da bi ustvaril vse nujne pogoje za uničenje razredne vladavine v splošnem, za uničenje izkoriščanja in zatiranja kakršne koli vrste. Pri tem težkem in odgovornem delu ima delavski razred poleg drugih nalog tudi to, morda najvažnejšo, da vzgaja samega sebe. To vzgojo, osvajanje kulture in znanja ne doseže samo v šolah in tečajih, ampak tudi s praktičnim delom, povsod, kjer delovni ljudje grade s svojimi naporimi novo življenje. Tu se sinovi delavskega razreda uče in uče druge novega odnosa do dela, do svoje države, razvijajo svoje ustvarjalne sposobnosti, uče se voditi in organizirati gospodarstvo, uče se, da bodo zavestni graditelji socializma in da bodo s svojim zgledom vodili druge delovne ljudi pri graditvi brezrazredne družbe. To je ena izmed zelo težkih, toda nujnih nalog, kajti kdo bodo, ako ne sinovi delavskega razreda, prvi borci v tej borbi proti mravnim silam preteklosti, katerih ostanki niso samo v družbenih odnosih, ampak tudi v zavesti ljudi, proti tem silam, ki vlečejo nazaj, ki teže po zopetni vzpostavitvi kapitalizma.

Ljudska fronta Jugoslavije, njeno članstvo, gleda z velikanskim zaupanjem in delavski razred Jugoslavije. To zaupanje je zaslužilo s svojo vlogo v osvobodilni vojni proti fašizmu in iz-

dajalski buržoaziji, s svojo nesebično požrvalnostjo in delom za obnovo ter zgraditev naše države. Ni nikakršnega dvoma, da bo znal naš delavski razred to zaupanje tudi ohraniti in utrditi s tem, da bo prednjačil povsod in na vsakem mestu pri delu, kjer se borimo za socialistično Jugoslavijo.

Pozdrav zastopnika Svetovne sindikalne federacije

Zatem je pozdravil kongres v imenu Svetovne sindikalne federacije tovariš Chamberon, ki je poudaril moč in vlogo Svetovne sindikalne federacije v borbi za mir in uresničenje pravičnih zahtev delavskega razreda.

Govor generalmajorja Vojve Nikolića v imenu Jugoslovanske armade

V imenu Jugoslovanske armade je kongres pozdravil generalmajor Vojvo Nikolić, ki je med drugim dejal, da naša armada in vsi njeni pripadniki pozorno spremljajo uspehe delavskega razreda in se navdušujejo nad njegovimi zmagami.

Naša Armada se zaveda, da je vsako novo podjetje, tovarna ali institut, vsak nov meter ceste ali železniške proge, vsak nov kilogram rude, vsak nov kvalificirani delavec prispevek za utrditev naše države in njene obrambne moči. Zato so imena vaših udarnikov, novatorjev in racionalizatorjev dobro znana naši Armadi in so ji draga, kakor so ji draga imena herojev osvobodilne vojne.

Delavski razred naše države je lahko prepričan, da je naša Armada pripravljena in sposobna zaščiti njegove interese, braniti svobodo in neodvisnost naših narodov, kaiti ta Armada je nastala iz delavcev in kmetov, Armada, ki sta jo vzgajala in jo vzgajata Partija in tovariš Tito. (Dolgotrajno ploskanje.)

Tudi ta vaš kongres bo naša Armada spremljala z največjim zanimanjem, ker se globoko zaveda, da bo sprejel sklepe in zaključke, ki bodo pripomogli k še vztrajnejši borbi za izpolnitev petletnega plana in zgraditev socializma v naši državi. (Ploskanje.)

Pozdrav zastopnika AFŽ Mare Naceve

V imenu Centralnega odbora AFŽ je pozdravil kongres tovarišica Mara Naceva, ki je poudarila, da pričakujejo vsi delovni ljudje v naši državi od tega kongresa nadaljnje odobrovanje in uresničenje nalog, ki jih je postavil V. kongres KPJ.

Z osvoboditvijo države izpod okupatorja in izkoristitve, je nadaljevala s prevzemom oblasti po delovnem ljudstvu z delavskim razredom na čelu so bili ustvarjeni vsi pogoji za

Spomenica vlade FLRJ Varnostnemu svetu

zaradi kršitve določb mirovne pogodbe z Italijo o enotnosti in neodvisnosti Svobodnega tržaškega ozemlja

Beograd, 25. okt. (Tanjug). Vlada FLRJ je poslala 23. oktobra 1948 predsedniku Varnostnega sveta tole spomenico:

Vlada FLRJ ima čast opozoriti Varnostni svet na nove težke kršitve določb mirovne pogodbe z Italijo, napere proti teritorialni celoti in neodvisnosti Svobodnega tržaškega ozemlja, ki jih je zagrešila Zavezniška vojaška uprava za angloameriško cono Svobodnega tržaškega ozemlja.

1. Zavezniška vojaška uprava za angloameriško cono Svobodnega tržaškega ozemlja je objavila 25. septembra 1948 ukaz št. 345 o sestavi volilnih imenikov za upravne volitve.

2. Člen tega ukaza daje volitvno pravico vsem osebam, ki so bile dne 15. septembra 1947 italijanski državljani, ki so že, ali bodo izpolnili 21. leto starosti do 31. decembra 1948 in so pravilno vpisani v register prebivalstva kake občine cone.

Vlada FLRJ opozarja Varnostni svet na 6. člen stalnega statuta Svobodnega tržaškega ozemlja, ki določa v prvem odstavku:

»Italijanski državljani, ki so imeli 10. junija 1940 stalno bivališče v mejah Svobodnega ozemlja, in njihovi otroci, rojeni po tem datumu, bodo postali državljani po poreklu Svobodnega ozemlja in bodo uživali vse državljske in politične pravice. S tem bodo postali državljani Svobodnega ozemlja, bodo izgubili svoje italijansko državljanstvo.«

Iz navedenega prvega odstavka 6. člena šeste priloge mirovne pogodbe izhaja, da je zavezniška vojaška uprava s svojim ukazom št. 345 z dne 25. septembra 1948 kršila statut Svobodnega tržaškega ozemlja, ker je dala najnosnejšo državljsko pravico — volitvno pravico — nedržavljanom tega ozemlja, osebam, ki so se naselile v Trstu med vojno, ali pa po vojni, na drugi strani pa dejansko jemlje to pravico osebam, ki so bile 10. junija 1940 italijanski državljani in imele stalno bivališče na Svobodnem tržaškem ozemlju, torej polnopravnih državljani Svobodnega tržaškega ozemlja, ki so bili prisiljeni izseliti se zaradi fašističnega terorja med vojno s tega ozemlja.

Izven vsakega dvoma je, da 6. člen 1. odstavka stalnega statuta velja glede na 2. člen 7. priloge, ki predpisuje, da bodo določbe stalnega statuta uporabljali tudi v času trajanja časnege režima, kolikor je to določbe mogoče uporabiti, in glede na 8. člen 7. priloge o organizaciji volitev članov ustavodajne skupščine v skladu s pogoji, ki jih statut določa za volitve ljudske skupščine. Razširjanje ali zoževanje državljskih pravic sploh ne spada v pristojnost vojaških uprav, ne glede na kvalifikacijo oseb glede državljanstva ali glede bivališča.

Število oseb, ki so prišle v angloameriško cono Svobodnega tržaškega ozemlja in to skoraj izključno samo v mesto Trst po 10. juniju 1940, cenijo tržaški časopisi na 30 do 40.000 (skupno z družinskimi člani). Tu gre za osebe, ki so med vojno bežale iz Italije pred zavezniškimi armadami pred zaščiteno kaznijo zaradi zločinov, ki so jih kot fašisti zagrešili nad italijanskim ljudstvom, ali pa za istrske begunce, ki so se tja zatekli, da bi neovirano razvijali svojo iredentistično in fašistično delovanje in so glavni nosilci terorističnih napadov na demokratsko prebivalstvo Svobodnega tržaškega ozemlja. Ti ljudje predstavljajo danes jedro italijanskih protidemokratskih in neofašističnih skupin v Trstu in se v vsi sredstvi bore proti Svobodnemu tržaškemu ozemlju.

Z naredbo št. 345 daje angloameriška vojaška uprava državljsko volitvno pravico prav tem osebam.

To protipravno dejanje zavezniške vojaške uprave za angloameriško cono Svobodnega tržaškega ozemlja znova potrjuje njeno sistematično izvajanje splošne protidemokratske politike na Svobodnem tržaškem ozemlju, s katero hočejo onemogočiti aktivno, popolno in svobodno udeležbo ljudstva v organih oblasti te cone.

Proti tej protidemokratski politiki zavezniške vojaške uprave, ki uničuje mednarodne obveznosti, ki sta jih sprejeli vladi ZDA in Velike Britanije, je vlada FLRJ ponovno odločno protestirala pri vladi ZDA in Velike Britanije. V tej zvezi vlada FLRJ zlasti opozarja Varnostni svet na svojo noto, ki jo je poslala 12. aprila 1948 vladam ZDA in Velike Britanije in je izročila generalnemu sekretarju OZN gospodu Trizve Liu, da bi jo poslal vsem članom Varnostnega sveta.

2. Dne 14. oktobra 1948 so angloameriški cono Svobodnega tržaškega ozemlja uradno sprejeli na prošnjo zavezniške vojaške uprave po Svetu evropske uprave za gospodarsko sodelovanje kot 20. člana Marshallova načrta. Cono bodo zastopali v tem Svetu predstavniki angloameriške vojaške uprave za Svobodno tržaško ozemlje.

Zavezniška vojaška uprava je s tem daleč prekoračila pristojnosti, ki jih ima daleč prvi člen 7. priloge mirovne pogodbe, in kršila določbe stalnega statuta o zunanjih odnosih Svobodnega tržaškega ozemlja.

24. člen Statuta Svobodnega tržaškega ozemlja določa v drugem odstavku, da bosta pogodbe in sporazume podpisovala guvernér in en predstavnik vladnega sveta skupno, kar pomeni, da je mogoče pogodbe skleniti samo s sodelovanjem predstavnika, ki ga je svobodno izvolilo ljudstvo Svobodnega tržaškega ozemlja.

S pravnega stališča je nevzdržno, da bi mogla imeti zavezniška vojaška uprava kot začasni pooverjenik večje pravice od guvernérja in da bi mogla na svojo roko, brez izvoljenega predstavnika tržaškega ljudstva, skleniti mednarodne pogodbe z dolgoletnimi obveznostmi, ki so usodnega pomena za vse Svobodno tržaško ozemlje.

Vlada FLRJ je mišljena, da so z vključitvijo angloameriške cone Svobodnega tržaškega ozemlja kršili tudi 4. odstavek 24. člena stalnega statuta, kajti vključitev v »Marshallova načrta« pomeni združitev izključnega značaja in jemlje angloameriški cono Svobodnega tržaškega ozemlja gospodarsko svobodo in neodvisnost, kar je temeljni pogoj politične neodvisnosti Svobodnega tržaškega ozemlja.

Protipravno dejanje zavezniške vojaške uprave potrjuje tudi dejstvo, da je zavezniška vojaška uprava angloameriške cone Svobodnega tržaškega ozemlja organ vlad ZDA in Velike Britanije, kar pomeni praktično, da so ZDA sklenile neko pogodbo v svoji administraciji in v izključno breme Svobodnega tržaškega ozemlja, kar predstavlja surovo izkoriščanje pravice močnejšega.

Svobodno tržaško ozemlje more sklepati v smislu stalnega statuta mednarodne pogodbe — vse dotle, dokler ne bo na splošnih volitvah izvoljeno ljudsko predstavništvo — samo s privolitvijo Varnostnega sveta.

Vlada FLRJ opozarja še na dejstvo, da s tako pogodbo dokončno uničuje enotnost Svobodnega tržaškega ozemlja, kajti s tako pogodbo bi ena cone prevzela večletne obveznosti, ki jih prebivalstvo druge cone noče, pa tudi ne smatra za potrebno, da bi jih prevzelo.

Iz razloženega jasno izhaja, da je za tako očitno kršitev mednarodnih obveznosti popolnoma odgovorna zavezniška vojaška uprava, odnosno, da sta odgovorni vladi ZDA in Velike Britanije.

3. Med Italijo in zavezniško upravo za angloameriško cono Svobodnega tržaškega ozemlja je bil 22. septembra 1948 podpisan finančni sporazum, ki izpopolnjuje že znane finančne sporazume z dne 9. marca 1948, na katere je vlada FLRJ opozorila Varnostni svet s svojo noto z dne 28. julija 1948.

Po prvem delu tega sporazuma (potrebe lokalne valute) odobrava italijanska vlada proračun cone (1. člen) v znesku 16.928.396.335 lit s primanjkljajem 9.928.396.335 lit.

Na drugi strani se zavezniška vojaška uprava obvezuje, da bo fonde, sprejete kot kapital v obtoku (2 milijardi 968.507.000 lit), uporabila samo za prenosno industrijo, za graditev in popravilo ladij in za ustvaritev obratnega kapitala za to industrijo ter da bo cene življenjskih potrebščin in drugih proizvodov osnovnih potreb na Svobodnem tržaškem ozemlju prilagodila cenam italijanske vlade, kar pomeni praktično, da jih bo zvišala.

V drugem delu tega sporazuma (potrebe tuje valute) daje italijanska vlada v 2. členu zavezniški vojaški upravi 6 milijonov dolarjev kredita za čas od 1. julija 1948 do 1. julija 1949 s tem, da sme zavezniška vojaška uprava ta kredit porabiti samo za nabavo strogo specifičnega blaga, glede katerega se zavezniška vojaška uprava zavezuje, da ga bo nabavila samo na italijanskem trgu, ali po italijanskih trgovskih pogodbah.

V 11. členu se zavezniška vojaška uprava zavezuje, da bo razširila na uvoz blaga ERP (programa evropske pomoči) listi postopek, ki velja v Italiji.

V tretjem delu istega sporazuma sta se pogodbeni stranki sporazumeli, da bosta ustanovili skupno komisijo v Rimu, ki bo obravnavala vsa gospodarska in finančna vprašanja, ki zanimajo obe pogodbeni stranki in ki bo spravila v sklad ustreznega programa ERP (programa evropske pomoči).

Iz tega sporazuma izhaja nesporno, da je angloameriška cona Svobodnega tržaškega ozemlja popolnoma izgubila gospodarsko neodvisnost in da je vključena v gospodarstvo Italije ter da ne more brez odobritve italijanske vlade niti izdelati niti spremeniti proračun cone, da ne more svobodno trgovati, da mora izpolnjevati italijanske načrte za graditev tržaškega gospodarstva, kupovati blago v Italiji in prilagoditi svoje cene italij. trgu.

Ta sporazum krši še očitno kot finančni sporazumi z dne 9. marca 1948 določbe stalnega statuta Svobodnega tržaškega ozemlja o neodvisnosti Svobodnega tržaškega ozemlja (24. člen točka c), moskovske deklaracije Sveta zunanjih ministrov z dne 22. aprila 1947 in listine o časnem režimu.

Ta sporazum daleč presega okvir 11. člena 7. priloge mirovne pogodbe. Zavezniška vojaška uprava sploh ni pristojna sklepati sporazume podobnega značaja in pomena brez odobritve Varnostnega sveta, odnosno po ljudstvu izvoljenega predstavništva, da sploh ne govorimo o tem, da je ta sporazum že sam po sebi v neposrednem nasprotju s samim statutom Svobodnega tržaškega ozemlja.

Glede na dosedanje poizkuse vlad ZDA in Velike Britanije, da bi to kršitev mirovne pogodbe z Italijo upravičile z 11. členom listine o časnem režimu, opozarja vlada FLRJ znova Varnostni svet na deklaracijo Sveta zunanjih ministrov v Moskvi z dne 22. aprila 1947, ki sta jo torej izdali vladi ZDA in Velike Britanije in ki razlaga listino o časnem režimu s temi besedami:

»Sklepi o problemih proračuna, plačilne bilance, denarja, carin, kakor tudi o drugih gospodarskih problemih, ki se tičejo Svobodnega tržaškega ozemlja in so bili proučeni v poročilu komisije, spadajo v pristojnost guvernérja Trsta, vladnega sveta in ljudske skupščine Svobodnega tržaškega ozemlja. Do uveljavitve stalnega statuta spada sklep o vseh problemih v pristojnost guvernérja, gospodarskega sveta in vlade v skladu z ustreznimi členi listine o časnem režimu na Svobodnem tržaškem ozemlju. Sklep o teh problemih mora upoštevati potrebo po zagotovitvi gospodarske neodvisnosti Svobodnega tržaškega ozemlja v skladu z zgoraj omenjenimi določbami, zlasti pa tistimi v 4. § 24. člena stalnega statuta.«

Ta deklaracija torej popolnoma določeno razlaga vsebino in obseg 11. člena listine o časnem režimu.

4. Dalje, namesto da bi zavezniška vojaška uprava napravila vse potrebne ukrepe zaradi gospodarske osamosvojitve cone, pa ni storila niti tega, kar mirovna pogodba v ta namen izrecno predpisuje.

1. Člen 10. priloge mirovne pogodbe namreč predpisuje, da bo dobilo Svobodno tržaško ozemlje brezplačno italijansko državno in napol državno premoženje na Svobodnem ozemlju.

Glede na močne pobude fašističnega režima v ekonomiki Italije, zlasti pa v obmejnih predelih, je to premoženje na Svobodnem tržaškem ozemlju zelo obsežno. Predvsem spadajo med podjetja IRI-ja (Istituto per la Ricostruzione Industriale).

Najvažnejša podjetja IRI-ja na področju Svobodnega tržaškega ozemlja so: CDA, SACI, ILVA, Arsenele Triestino, podružnica Banca Commerciale Italiana, podružnica Banca di Roma, podružnica Credito Italiano, Lloyd Triestino, Telva, Forestale Triestino, EIAR itd.

To velikansko premoženje še vedno upravlja centrala IRI-ja v Rimu, se pravi italijanska država, dohodke od tega premoženja pa protipravno odzema Svobodnemu trž. ozemlju. Ker je to premoženje dejansko jedro vse tržaške industrije, ladjarstva in bankarstva, onemogoča tako ravnanje ZVU gospodarsko neodvisnost STO.

Vlada FLRJ je prisiljena opozoriti tudi na zelo čudno zvezo med tem premoženjem in IRI-jem ter navednim finančnim sporazumom z dne 22. septembra 1948.

V 6. členu prvega dela tega sporazuma se ZVU obvezuje, da bo uporabila fond 2.968.507.000 lit, izključno za obnovu industrije, za gradnje in popravila ladij in za ustvaritev obratnega kapitala za to industrijo. Toda ta industrija je last IRI-ja in zaradi omejenega ravnana ZVU še vedno last italijanske države. Iz tega izhaja, da daje Italija kredite svoj lastni industriji na breme Svobodnega tržaškega ozemlja.

To premoženje je last vsega Svobodnega tržaškega ozemlja. Dohodki od tega premoženja so naravno dohodki vsega Svobodnega tržaškega ozemlja, tako da je zaradi tega nezpolnjevanja določb mirovne pogodbe z Italijo oškodovana tudi jugoslovanska cona. Vlada FLRJ protestira najodločneje proti takim nezakonitim ravnanjem ZVU, naperjenim proti interesom ljudstva vsega Svobodnega tržaškega ozemlja in si v imenu vojaške uprave jugoslovanske cone pridržuje pravico, da izda ustrezne ukrepe za zaščito interesov prebivalstva jugoslovanske cone.

5. V zvezi z vsimi omenjenimi kršitvami mirovne pogodbe z Italijo, zaradi spoštovanja določb stalnega statuta in listine o časnem režimu Svobodnega tržaškega ozemlja, zahteva vlada FLRJ na podlagi 2. člena stalnega statuta, da Varnostni svet:

1. Razveljavi ukaz ZVU št. 345 z dne 25. septembra 1948 o sestavi volilnih imenikov, ker ta krši 6. člen stalnega statuta in ker bi njegova uvedba spravila v nevarnost neodvisnost Svobodnega tržaškega ozemlja.

2. Izda navodila ZVU, naj se zaradi izvedbe volitev za upravne organe izda nov ukaz, ki bo priznaval volitvno pravico vsem tržaškimi državljanom, t. j. vsem osebam, ki so bile 10. junija 1940 italijanski državljani in imeli stalno bivališče v mejah Svobodnega tržaškega ozemlja.

3. Izda ZVU navodilo, naj v komisijah za pregled volilnih imenikov in knjig o stalnem bivališču, za sestavo ukaza o volitvah, in v volilnih komisijah, sodelujejo predstavniki vseh političnih demokratičnih organizacij.

4. Razveljavi sklep ZVU za angloameriško cono o pristopu k »Marshallovemu načrtu«.

5. Razveljavi finančni sporazum med Italijo in angloameriško cono z dne 22. septembra 1948, kakor tudi finančne sporazume z dne 9. marca 1948.

6. Izda ZVU navodilo, naj takoj prevzame v upravo državno in napol državno premoženje, predvsem premoženje IRI-ja na ozemlju angloameriške cone v skladu s 1. členom 10. priloge mirovne pogodbe z Italijo in naj se zaradi izkoriščanja dohodkov s tega premoženja ustanovi mešana komisija obeh vojaških uprav Svobodnega tržaškega ozemlja.

Vlada FLRJ upa, da bo Varnostni svet napravil vse ukrepe, da bo s svobodnimi demokratično izvedenimi volitvami zagotovljena udeležba državljanov Svobodnega tržaškega ozemlja v javni upravi angloameriške cone in da bo z uveljavitvijo nepooblaščenega in protipravno sklenjenih pogodb po ZVU zagotovljena teritorialna enotnost in neodvisnost Svobodnega tržaškega ozemlja, kakor tudi spoštovanje določb stalnega statuta, ter izraža ob tej priložnosti Varnostnemu svetu svoje globoko spoštovanje.

Sovjetski poslanik v Mongoliji izročil poravnice

Ulan Bator, 24. okt. (Tass) Izredni in pooblašteni poslanik ZSSR v Mongolski ljudski republiki Prichodov je izročil včeraj svoja poverilna pisma predsedniku Prezidija Mongolske ljudske republike Bumacendi.

Kitajska ljudska vojska zasedla Čengčou v Honanu

Severni Senci, 24. okt. Agencija Nova Kitajska poroča, da so čete narodno osvobodilne armade Kitajske osvobodile mesto Čengčou, važno kumintangovo oporišče v pokrajini Honan in pomembno železniško in cestno križišče. Mesto šteje 350.000 prebivalcev.

Kuomintangova garnizija je na begu in je trenutno obkoljena na področju med Čengčouom in Rumeno reko.

Bela knjiga naše vlade o Grčiji

Razkrinkanje pravih namenov angloameriških imperialistov na Balkanu. Monarhofašistična Grčija ogroža mir

Pariz, 25. oktobra (Tanjug). Ob predložitvi tako imenovane grškega vprašanja Generalni skupščini OZN je razdelila jugoslovanska delegacija na Generalni skupščini ostalim delegacijam Belo knjigo jugoslovanske vlade o Grčiji.

Bela knjiga vsebuje pregled razvoja grškega problema od decembra 1944 — od začetka britanske oborožene intervencije v Grčiji, ki je tako usodno vplivala na nadaljnji razvoj dogodkov v tej deželi, pa do trenutka, ko so ZDA prevzele v Grčiji odločno vlogo, kar je imelo za posledico še huji požar državljanske vojne in spreminilo Grčijo v žarišče novih nevarnosti za mednarodni mir.

Knjiga ima štiri poglavja. Prvo poglavje govori o britanski oboroženi intervenciji kot glavnem vzroku državljanske vojne v Grčiji; drugo poglavje govori o terorističnem režimu grških monarhofašistov; tretje poglavje je posvečeno vprašanju angloameriške intervencije in proučevanju njene dejanske narave pred OZN in drugim mednarodnimi organi; četrto poglavje pojasnjuje namen ameriške intervencije v Grčiji in spreminjanje grškega ozemlja v strateško oporišče ZDA.

Knjiga ima 230 strani, njene navedbe pa potrjujejo številni avtentični dokumenti. Ta knjiga naj bi dala svetovnemu javnemu mnenju objektivno sliko današnje Grčije, sliko, ki je težka obtožba proti sedanjemu režimu v tej deželi in proti njegovim angloameriškim zaščitnikom, na katere pada vsa težka odgovornost za sedanjí položaj v Grčiji. Namen te knjige je, da bi pomagala združenim narodom poiskati pravično demokratično rešitev, ki bo v interesu grškega ljudstva in v interesu miru in varnosti na svetu.

Četrto poglavje navaja gradivo, ki prica o izmenjavi britanske intervencije v Grčiji z ameriško intervencijo, o javni politiki, vojaški in gospodarski podpori in pomoči ZDA monarhofašističnemu režimu v državljanski vojni proti demokratičnim silam Grčije. Popolna in dejanska podpora monarhofašistične Grčije Zdrženim državam Amerike ima svoj pravi izraz tudi v tako imenovanem »sporazumu o gospodarski pomoči«, ki sta ga sklenili vladi ZDA in Grčije 20. junija 1947. S tem sporazumom je atenska vlada prodala ZDA neodvisnost in suverene pravice dežele in odprla pot popolni dominaciji ZDA pri spreminjanju Grčije v ameriško vojaško in strateško oporišče zoper svobodno in miroljubno državo ljudske demokracije na Balkanu.

Pogubne posledice tako imenovane Trumanove doktrine in Marshallova načrta za finančno in trgovsko življenje Grčije popisuje del četrtega poglavja z naslovom »Gospodarska podpora Grčije ZDA«. Posledice ameriške pomoči in izvajanja Marshallova načrta v Grčiji so se pričele z brezobzirno abuzivno ameriško kontrolo nad gospodarskim življenjem Grčije, kar je imelo za posledico lakoto in obubožanje širokih slojev grškega ljudstva, vrtoglavi padec vrednosti drahme, povečanje inflacije in vedno večje padanje domače industrijske proizvodnje.

V oddelku z naslovom »Popolna izguba neodvisnosti in suverenosti monarhofašistične Grčije« opisuje knjiga neprikrito vmešavanje ZDA v notranje politično življenje Grčije od prihoda ameriške misije v Grčijo, kar je imelo namen utrditi monarhofašistični režim s sestavo koalicijske vlade Sofulis-Caldaris, še huji teror nad demokratičnimi elementi in krepitev ameriških pozicij v Grčiji. Z vrsto zdelov dokazuje knjiga, da se ameriška misija v Grčiji vedno bolj spreminja v vodilni upravni aparat, ki spreminja atensko vladov v svoj izvršilni organ.

Vsestranska intervencija ZDA v korist monarhofašističnega režima, ki se skriva pod krinko »gospodarske pomoči«, je opisana v oddelku »Vojaška intervencija ZDA v Grčiji«, iz katerega je jasno razvidno, da so od samega začetka ameriško pomoč uporabljali samo za preskrbovanje, oborožitev in povečanje monarhofašistične vojske za teroristično vojno proti grškemu ljudstvu.

Poročila ameriške misije v Grčiji od decembra 1947 in marca 1948 najbolje dokazujejo, da se dejansko vsa monarhofašistična vojska, tako imenovana »nacionalna garda«, orožništvo in policija vzdržuje danes po proračunu ZDA. Ta poročila prav tako potrjujejo, da je osnovni in neposredni cilj ameriške politike v Grčiji: organiziranje in priprava monarhofašistične vojske za ofenzivne operacije širokega obsega, za uničenje demokratične armade Grčije in razbitje odpora grškega ljudstva.

Sam britanski opazovalec pri tako imenovani posebni komisiji za Balcan Kenneth Spence piše v članku, ki ga je objavil 7. avgusta t. l. »New Statesman and Nation« dobesedno: »Grška vojska se bojuje v britanskih uniformah in z britansko ameriško opremo. Sedaj je pod poveljstvom ameriških oficirjev od vrha pa do zadnjega bataljona.« Od začetka vojaške intervencije ZDA v Grčiji pospešeno popravljajo in razširjajo stara ter grade nova vojna pomorska in letalska oporišča ter druge važne objekte, posebno v severni Grčiji. To potrjuje tudi poročilo ameriške komisije od decembra 1947. Razen letalskega za ofenzivno strateško letalstvo ZDA mrljično obavljajo tudi ostala letališča po vsej državi, grade pristanišča za ameriško vojno brodirje, ki vedno bolj pogosto obiskuje Grčijo, ter popravljajo in grade vrsto cest strateškega pomena, ki vodijo v smeri meja severnih sosedov Grčije. Vedno bolj pogoste zahteve ameriških uradnih krogov in monarhofašistične

vlade, da je treba v Grčijo poslati »mednarodne vojaške sile«, baje zaradi zavarovanja severnih grških mej, bi morale dejansko prikriti priprave za odkrito oboroženo intervencijo ZDA v Grčiji, s pošiljanjem ameriških čet pod videzom »mednarodne vojske« in direktno uporabo teh ameriških čet v grški državljanski vojni na strani monarhofašistične vlade. V tem oddelku se ugotavlja, da so te vojne priprave ZDA v Grčiji in spreminjanje te dežele v voj. strateško in letalsko oporišče ZDA na mejah miroljubnih demokratičnih držav na Balkanu za izvajanje pritiska in izsiljevanje — surovo izvajanje teh držav in nov dokaz, da je monarhofašistična Grčija postala pod ameriško dominacijo v resnici grožnja za mir na svetu.

Dejstva, ki dokazujejo, da ameriška vojaška intervencija v Grčiji hujska monarhofašistični režim na še huji agresivno vojnouhujskaško propagando, ki javno poziva na vojno proti severnim sosedom Grčije, navaja oddelek te knjige pod naslovom: »ZDA hujskajo agresivno monarhofašistično Grčijo«. Samo od začetka letošnjega leta do konca meseca avgusta so monarhofašisti, ki jih podpirajo ameriški intervencionisti, izvršili na grško-jugoslovanski meji 130 obmejnih incidentov in vojaških izzivov, zaradi katerih je bila vlada FLRJ prisiljena vložit protest pri atenski vladi. Posebno značilni so incidenti na grško-jugoslovanski meji 7. in 8. septembra t. l., ko sta bili dve skupini monarhofašističnih vojakov poslani, da bi prekoračili jugoslovansko mejo, izkopal jarka in naredili zasedo na jugoslovanskem ozemlju. Ti incidenti so jasen dokaz, da so atenski oblasti in njihovi ameriški navdihovalci hoteli izsiliti tisk pred sedanjim tretjim rednim zasedanjem Generalne skupščine OZN na jugoslovansko-grški meji, v času, ko so bile na tem področju borbe med demokratično armado in monarhofašisti — resne incidente, da bi tako za stanje v Grčiji obožili demokratične sode Grčije.

V oddelku z naslovom: »Monarhofašistična Grčija, dežela terorja in brezskopnosti« popisuje monarhofašistični teror v Grčiji, ki je dosegel neverjeten obseg in nadvse krvoločne oblike v zadnjem letu, odkar so prevzela direktno vodstvo in dominacijo v Grčiji Zdruzene države Amerike. Oddelek navaja mnogo dok-

mentov in dejstev o množičnih zločinih monarhofašističnih krvnikov nad demokratičnim prebivalstvom Grčije. Ti množični zločini so dosegli vrhunec po prihodu ameriškega generala Van Fleeta v Grčijo februarja 1948. Van Fleet je od atenske vlade zahteval, da mora, naj stane kar hoče, likvidirati demokratično zaledje in na mestu samem pobiti vse ujele borbe demokratične armade. Zahteval je odstranitev še zadnjih ostankov svobode tiska, množične ustrelitve borcev ELAS-a in EAM-a ter množične prisilne preselitve mirnega prebivalstva v kraje, ki so pod kontrolo atenske vlade, kamor so po objavljenih podatkih preselili čez 60.000 oseb, ki živijo v neznanosti revščini in lakoti. Vse to se je zgodilo na pobudo in pod pokroviteljstvom ameriškega generala van Fleeta. V tem oddelku navaja knjiga vrsto izjav beguncev, ki so 1. 1948, pribražali v Jugoslavijo pred monarhofašističnim terorjem.

V zadnjem oddelku knjige »Krepitev oborožene borbe grškega ljudstva za neodvisno in demokratično Grčijo« Bela knjiga poudarja, da demokratična armada Grčije kljub vedno hujskemu terorju monarhofašističnega režima, kljub ameriški vojaški intervenciji in prisotnosti ameriških vojaških strokovnjakov ter kljub napuhljeni slavi spomladanskih in poletnih ofenziv pod vodstvom ameriškega generala Van Fleeta ne prestopa pridobiva na moči in raste v borbi za čast in neodvisnost svoje dežele, za uvedbo svobodne in demokratične Grčije.

Konec knjige ugotavlja, da poskušajo ZDA in atenska vlada, ki bi radde prikrile svoje dosedanje neuspehe in namene s se srditjejo in huji intervencijo, posebno v zadnjem času s pomočjo tako imenovane posebne komisije za Balcan prevladi v izmišljenimi obtožbami proti Jugoslaviji, Albaniji in Bolgariji s sebe odgovornost za nadaljevanje in še večji obseg državljanske vojne v Grčiji. Hkrati izvajajo monarhofašistične čete vedno večje in resnejše incidente ter vojaška izzivanja na severnih mejah, ker hočejo s tem obsoditi demokratične sode Grčije za lastno napadalo početje, rešiti pa se hočejo tudi resne in utemeljene obtožbe, da ogroža monarhofašistična Grčija pod navdajo in vodstvom ZDA mir v tem delu Evrope.

Jugoslovanska vlada predlaga, naj se zasliši predstavnik Svobodne Grčije

Pariz, 24. okt. (Tanjug) Delegacija FLRJ Jugoslavije na III. zasedanju Generalne skupščine OZN je predložila Generalni skupščini predlog, da naj se povabi in zasliši predstavnik začasne demokratične vlade Grčije. Predlog se glasi:

»Upoštevajoč dejstva, da doslej ni bila neposredno obveščena o razmerah v Grčiji od vseh zainteresiranih strank, ker zastopniki demokratične vlade Grčije ali grškega demokratičnega gibanja doslej sploh niso imeli prilike, da bi bili zaslišani pred Zdrženim narodom;

upoštevajoč, da je predsednik začasne demokratične vlade Grčije general Markos v svoji spomenici dne 15. avgusta 1948, poslani Generalni skupščini, izrazil željo, naj Generalna skupščina zasliši predstavnike te vlade;

upoštevajoč, da je predsednik začasne demokratične vlade Grčije v svoji spomenici ponovil že večkrat dano izjavo, da je njegova vlada pripravljena skleniti demokratični sporazum;

Obsedno stanje v francoskih rudnikih

Policija strelja na stavkujoče rudarje

Pariz, 25. okt. (Tanjug) Po dosedanjih neuspehih, ki jih je doživala pri poizkusu, da bi zadušila stavko 590 tisoč francoskih rudarjev, je vlada izdala nove drastične ukrepe. Razglasila je obsedno stanje v rudnikih bazenih, naročila policijskim, orožniškim in vojaškim silam, naj uporabljajo proti stavkujočim strelno orožje, in izdala vrsto drugih protidemokratskih ukrepov.

V Firminyju, kjer so se rudarji in kovinarski delavci spopadli z orožniki, so orožniki uporabili strelno orožje, pri čemer so ubili dva, ranili pa več delavcev. Za zločin je izjavil silno ogorčenje v vsej kotlini Loire in še bolj okrepil odločnost in borbenost stavkujočih, kakor tudi solidarost vseh delovnih ljudi Francije z rudarji. V okrožjih Nord in Pas de Calais, v kovinarskih podjetjih na področju Pariza in v podjetjih gradbene industrije so organizirali vrsto protestnih stavk v znamenje solidarnosti z rudarji. Zelezničarji na postajah v Nimyju, Alevyju in Avignonu so sklen

Q reviziji delovnih knjižic

Praktično izvajanje uredbe o delovnih knjižicah iz leta 1947 je pokazalo, da je ta uredba pomamljiva, ker ne omogoča točne kontrole, če ni morda delavec že prejel delovno knjižico kjerkoli v državi...

Z revizijo bodo izločene iz prometa vse delovne knjižice, ki so bila nepravilno izdana. Ta revizija nalaga delodajalcem vseh sektorjev odgovorne naloge, ki jih bodo morali opraviti verjetno že v najkrajšem času in v kratko odmerjenem roku.

Tako bo omogočeno pravilno izvajanje uredbe o delovnih knjižicah, ki bo v zvezi z delovnimi knjižicami pripomoglo, da se omeji fluktuacija delovne sile, utrdi delovna disciplina, omogoči točen razvid delovne sile in njegova planska zapolitve.

Delodajalec bo moral točno na dan, ki mu bo določen, predložiti v revizijo knjižice vseh svojih delavcev oziroma nameščenecv, ki že imajo knjižice. Hkrati pa bodo morali dobiti nove delovne knjižice vsi tisti, ki jih še nimajo.

Tako za revizijo že izdanih, kakor tudi za izdajo novih delovnih knjižic bodo morali delodajalci izpolniti predpisane tiskovine (Prijava za izdajo - revizija - delovne knjižice), ki jih dobe pri pristojnem poverjenstvu za delo okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, ki bo določil tudi točen dan za predložitev prijave. To poverjenstvo opravi revizijo kjerkoli izdanih delovnih knjižic za lastnike knjižic, ki so zaposleni na njenem področju.

Delodajalci bodo torej morali točno na določen dan predložiti pristojnemu poverjenstvu za delo: 1. prijave za revizijo že izdanih delovnih knjižic (tem prijavam bodo morali priložiti delovne knjižice vseh pri njih zaposlenih delavcev oz. nameščenecv); 2. prijave za izdajo novih delovnih knjižic za vsakega pri njih zaposlenega delavca oz. nameščenca, ki knjižice še nima.

Prijave za revizijo delovnih knjižic izpolni delodajalec tako: Na tiskovini naj najprej prepiše besedo »izdajo« tako, da se bo tiskovina glasila »Prijava za revizijo delovne knjižice«. Podatke o identiteti delavca oz. nameščenca, t. j. priimek, očetovo in rojstno ime, za omožene tudi deklarski priimek (rubrika 2), dan, mesec in leto rojstva (rubrika 3) ter kraj in okraj rojstva (rubrika 4) naj prepiše iz delovne knjižice, ki jo delavec oz. nameščenec že ima. Tudi druge podatke naj prepiše iz delovne knjižice (če jih vsebuje), vendar naj jih še posebej preverijo. Osnovnošolsko izobrazbo sme delodajalec vpisati v prijavo tudi samo po izpovedi delavca oz. nameščenca, medtem ko sme srednje- in visokošolsko izobrazbo vpisati samo na podlagi listin. Rubriki 7: poklic in 8: specialna stroka se izpolnita bodisi na podlagi listin, bodisi po izpovedi delavca (nameščenca) ali tudi po vodnosti delodajalca. Poklic (n. pr. kovač) oz. specialna stroka (v tem primeru n. pr. ročni kovač, podkovač, kovač karoserij) se vpiše po terminologiji, ki se rabi v začasni nomenklaturi poklicev iz leta 1947, kolikor je poklic oz. specialna stroka obsežna

v tej nomenklaturi. Poklici oz. stroke, ki jih v tej nomenklaturi ni, se opišejo (n. pr. delavec, ki oskrbuje rudarske svetiljke). V rubriko 9 vpisujemo številko osebne izkaznice, kolikor ima delavec oz. nameščenec tako izkaznico. Za tiste, ki je še nimajo, se bo ta podatek vpisal naknadno. V rubriko 10 (podatki o strokovni izobrazbi) se vpisujejo podatki o nazivu dovršene strokovne šole in tečaja, o njenem trajanju (dan začetka in do vršetev) ter o opravljenih strokovnih izpitih oziroma priznani strokovni izobrazbi ali izpitu. - vse to na podlagi zadevnih listin. V rubriko 11 (podatki o daljšem delu) se vpisujejo vse dosedanje daljše zaposlitve, če je bil delavec (nameščenec) že kje zaposlen. Navesti je treba samo sumarne podatke o trajanju in kraju zaposlitve in o delodajalcu (delodajalcih), pri katerem je bil najdlje zaposlen. Ti podatki se vpisujejo na podlagi ustreznih listin, po vodnosti delodajalca in po izjavi samega delavca oz. nameščenca. V rubriki 13 navede delodajalec dan, ko je delavec oz. nameščenec stopil z njim v delovno razmerje. V rubriko 5 (naziv uprave za delovno silo, pristojne po prebivališču) se vpiše okraj, v katerem ima delavec (nameščenec) svoje stalno prebivališče. Kolikor ni pisarnih dokazov, naj se ta podatek vpiše po izpovedi delavca oz. nameščenca. Poleg tega, t. j. po končani reviziji, bo ta podatek razviden iz potrdila pristojne uprave za delovno silo, t. j. iz potrdila, da delavcu (nameščenecu) delovna knjižica še ni bila izdana (oz. revirirana).

Po končani reviziji bo mogel delavec oz. nameščenec, ki izjavi, da mu knjižica še ni bila izdana, zapolniti samo, če predloži omenjeno potrdilo. Med revizijo se od delavcev oz. nameščenecv, ki knjižice nimajo, tako potrdilo ne bo zahtevalo, zato ostane rubrika 12 (številka potrdila, da delavec ali nameščenec nima delovne knjižice) neizpolnjena. V smislu gornjih navodil izpolnjevanje prijave podpiseta delodajalec in delavec (nameščenec) ter oba jamčita za pravilnost navedenih podatkov.

Na enak način izpolnijo delodajalci tudi prijave za izdajo novih delovnih knjižic, samo s to razliko, da se bo tiskovina glasila »Prijava za izdajo delovne knjižice«. Podatke o identiteti delavca (nameščenca) pa bodo morali v takih primerih delodajalci izpolniti iz kakršnihkoli uradnih listin. Glede na to naj delodajalci nemudoma opozorijo vse delavce oz. nameščenca, ki delovnih knjižic še nimajo, naj si takoj preskrbijo potrebne listine.

Uredba navaja podatke, ki so nujno potrebni za izdajo (in sedaj tudi za revizijo) delovnih knjižic. Ti podatki so naslednji: Priimek, očetovo in rojstno ime (za omožene tudi deklarski priimek), dan, mesec, leto in kraj rojstva, šolska izobrazba, poklic in stroka ter številka osebne izkaznice (trenotno pod pogojem, da jo delavec oz. nameščenec ima). Med nujno potrebne podatke spada tudi okraj, v katerem ima delavec (nameščenec) svoje stalno prebivališče. Prijavo, ki ne bi vsebovala vseh navedenih nujno potrebnih podatkov, vrne poverjenstvu za delo delodajalcu in mu določi rok za dopolnitev podatkov.

Za vsakega delavca (nameščenca), če ima ali nima delovne knjižice, izpolni delodajalec dve oz. tri prijave. Dve prijavi izpolni za delavca (nameščenca), ki ima v okraju, kjer je zaposlen, tudi svoje stalno prebivališče, tri prijave pa za delavca (nameščenca), ki stalno prebiva izven okraja svoje zaposlitve. Kraj stalnega prebivanja se določi po predpisih splošnega zakona o ljudskih odborih (čl. 18) oziroma po čl. 4 uredbe o pri-

javišanju bivanja (Ur. list FLRJ št. 56 od 3. VII. t. l.), ki se glasi: »Kot prebivališče (kraj stalne naselitve) je po tej uredbi mišljen kraj, v katerem se določena oseba naseli z namenom, da tam stalno ostane.« En izvod prijave oddaja delodajalec zase, drugi in ev. tretji izvod pa izroči na določen dan poverjenstvu za delo.

Po novi uredbi prejmejo delovne knjižice tudi vsi pri nas zaposleni inozemski delavci (nameščenecv). Kot kraj oziroma okraj njihovega stalnega prebivanja v naši državi se zanje smatra tisti okraj, za kateri jim je bilo izdano dovoljenje za bivanje.

Poleg omenjenih prijav, t. j. prijav za revizijo že izdanih in prijav za izdajo novih delovnih knjižic so delodajalci dolžni opraviti med revizijo še naslednji dve nalogi:

1. V delovne knjižice tistih pri njih zaposlenih oseb, ki po veljavnih predpisih nimajo več pravice do njih, (ker so n. pr. medtem postali državni službenici), morajo na straneh »Podatki o delu« vpisati spremembo njihovega statusa (n. pr. lastnik te knjižice je bil z dekretom od ... št. ... preveden v zvanje ... po uredbi o strokah drž. službenecv). Tako zaključene delovne knjižice vrnejo delodajalci njihovim lastnikom, poverjenstvu za delo pa pošljejo kratko pismeno poročilo o številu tako zaključenih in lastnikom vrnjenih delovnih knjižic.

2. S posebnim poročilom morajo delodajalci poslati pristojnemu poverjenstvu za delo delovne knjižice tistih delavcev (nameščenecv), ki so zapustili delo, ne da bi svojo knjižico vzeli s seboj. Poročilo naj obsega priimek in ime lastnika take knjižice ter njeno zaporedno številko.

Po končani reviziji, ki bo trajala največ 20 dni, bodo veljavne samo tiste stare delovne knjižice, ki bodo (na notranji strani) platice) opremljene s ključavo lo (mestnega) ljudskega odbora, ki je revizijo opravil. Med revizijo in po reviziji na novo izdane delovne knjižice pa ne bodo imele omenjene ključave; njihovo veljavnost bo izpričeval datum njihove izdaje, ki bo začel teči s prvim dnem za ukazne revizije.

Delovne knjižice, izdane pred navedenim dnem, ki ne bodo opremljene s predpisano ključavo lo, revizijo, ne bodo veljavne. Delovne knjižice mora hraniti njegov delodajalec, ki mora o hrabi knjižic izdati predpisano potrdilo. Tako »Potrdila o zaposlitvi« so naprodaj po vseh podružnicah (knjižarnah) državne založbe Slovenije. Delavec (nameščenec) je dolžan tako potrdilo dobro hraniti, ker ga bo moral ob prenehanju delovnega razmerja vrniti delodajalcu. Izgubljeno potrdilo je treba razveljaviti v uradnem listu in nato zahtevati duplikat.

Delovno knjižico mora torej imeti vsak delavec ali nameščenec, ki je v delovnem razmerju. Podrobneje pojasnila, kdo je delavec oz. nameščenec oziroma katere osebe zlasti ne prejmejo delovnih knjižic (n. pr. drž. službenec, vajenci, člani proizvodnih radug itd.) vsebujejo navodila za izvajanje uredbe o delovnih knjižicah. Ta navodila so skupaj z uredbi o delovnih knjižicah ter odredbo o reviziji delovnih knjižic ponatisnjena v brošuri »Predpisi o delovnih knjižicah«, ki bo v prihodnjih dneh naprodaj pri vseh poverjenstvih za delo okrajnih (mestnih) ljudskih odborov.

Apeliramo zlasti na vse sindikalne podružnice, da na množičnih sestankih seznanijo delavce s predpisi odredbe o reviziji delovnih knjižic ter jih opozorijo, naj si preskrbijo morebiti še potrebne listine. S. V.

IZSLA JE DRUGA ŠTEVILKA REVIIJE "DELO" glasilo Centralnega komiteja Komunistične partije Slovenije Urednik: dr. Jože Potrč Stevilka stane pet in dvajset dinarjev. - Revijo dajte v vseh knjigarnah. Naročilo sprejema: UPRAVA »DELA« - CANKARJEVA ZALAZBA - LJUBLJANA.

Kolesarske dirke na čast kongresa Enotnih sindikatov Jugoslavije Med posamezniki je zmagal Strain, med moštvu pa Srbija

V nedeljo 17. oktobra se je v Beogradu začela osrednjava etapna kolesarska dirka na čast I. kongresa Enotnih sindikatov Jugoslavije. Proga je bila dolga 1168 km in je vodila po Srbiji, Bosni in Hercegovini ter Hrvat. ski. Dirka je bila končana na dan otvoritve kongresa, ko so dirkači z zmagovalci na čelu pripeljali pred prostoje Kolarčeve univerze, kjer zborujejo delegati. Ob vstopu zmagovalca dirke Antona Straina v dvorano so navzočim z dolgočrajnim poskanjem dali priznanje tekmovalcem, ki so se v vršiški športni tekmi borili za čim boljše uspehe. Potem ko je Strain izročil kongresu pozdrave delovnega ljudstva, mu je član Centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije Miša Pavličević čestitil k zmagi in izročil krasen pokal.

Zmagovalec zadnje etape je bil Poredski. Zadnja etapa velike kolesarske dirke skozi Srbijo, Bosno in Hrvatsko je vodila od Osijeka do Beograda (217 km). Razdeljena je bila na dva dela. Prvi del zmagovalci na čelu pripeljali pred prostoje Kolarčeve univerze, kjer zborujejo delegati. Ob vstopu zmagovalca dirke Antona Straina v dvorano so navzočim z dolgočrajnim poskanjem dali priznanje tekmovalcem, ki so se v vršiški športni tekmi borili za čim boljše uspehe. Potem ko je Strain izročil kongresu pozdrave delovnega ljudstva, mu je član Centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije Miša Pavličević čestitil k zmagi in izročil krasen pokal.

Med moštvu je zmagal Strain, med moštvu pa Srbija. V celotni dirki je zasedel prvo mesto Anton Strain (Hrvatska) s časom 42 ur in 58 minut in 18 sekund. Drugi je bil Branko Bat (S) v času 43:13:47, tretje mesto je zasedel Aleksandar Zorić (Srbija) s časom 43:14:16, četrti je bil Todorović (S) s časom 43:33:55, peti Milić (S) s časom 44:16:56, šesti Poredski (Partizan) s časom 44:17:19, sedmi Čelešnik (H) s časom 44:21:57, deveti Črnobrija (S) s časom 44:23:00. Drugo mesto je zasedel Branko Bat s časom 7:23:33, tretje pa Strain s časom 7:27:58. V celotni dirki je zasedel prvo mesto Anton Strain (Hrvatska) s časom 42 ur in 58 minut in 18 sekund. Drugi je bil Branko Bat (S) v času 43:13:47, tretje mesto je zasedel Aleksandar Zorić (Srbija) s časom 43:14:16, četrti je bil Todorović (S) s časom 43:33:55, peti Milić (S) s časom 44:16:56, šesti Poredski (Partizan) s časom 44:17:19, sedmi Čelešnik (H) s časom 44:21:57, deveti Črnobrija (S) s časom 44:23:00. Drugo mesto je zasedel Branko Bat s časom 7:23:33, tretje pa Strain s časom 7:27:58.

DRŽAVNO NOGOMETNO PRVENSTVO Nedelja velikih presenečenj

VII. kolo državnega nogometnega prvenstva je bilo presenetljivo. V Sabcu sta se pomerila Podrinje in Dinamo iz Pančeva. Po zanimivi igri so domačini izvojevali tesno zmago nad svojimi nasprotniki. Rezultati so bili naslednji:

I. LIGA: Crvena zvezda - Dinamo 2:1 (0:0) Lokomotiva - Naša krila 4:0 (1:0) Budućnost - Sloga 1:0 (0:0) Partizan - Metalac 3:1 (0:0) Hajduk - Ponziana 3:0 (3:0)

NAMIZNI TENIS Ligaško prvenstvo Slovenije V nadaljevanju ligaško namizno teniškega prvenstva Slovenije, v katerem sodeluje 10 moštvev, je ljubljanski Zeleničar odigral presenetljivo zmago v Celju in osvojil prvo mesto v skupini s Klavdivarjem, Poletom in Zeleničarjem. Nastopile so moške in ženske ekipe. Rezultati so bili naslednji: Klavdivar-Zeleničar (Lj.) 5:0 in 3:1 (ženske). Zeleničar (Lj.) - Zeleničar (M.) 5:1 in 4:2 (ženske). Polet - Zeleničar (Lj.) 5:2 in 8:2.

Zatem sta igrala Crvena zvezda in Dinamo iz Zagreba. Tekma kateri je prisostvovala okoli 30.000 ljudi in povsem zadovoljila številne ljubitelje nogometa, kajti oba nasprotnika sta igrala posebno v prvem polčasu precej ležerno brez večjih smiselnejših kombinacijskih potez. Zmagoviti gol je dal Milić dve minuti pred koncem igre. S to zmago se je Crvena zvezda ponovno povzpela na čelo lestvice. V Zagrebu sta se srečala Lokomotiva in moštvo Naših kril, ki je utrpelo hud poraz. Tekma je bila zelo napa, posebno za igralce Lokomote, ki je prikazala prvorazredni nogomet in zaslužen zmagala nad poštvovalnim in borbenim nasprotnikom. S tem uspehom se je Lokomotiva pomaknila na 7. mesto lestvice. Tudi moštvo Budućnosti iz Tigrarja, ki je gostovalo v Novem Sadu, je tesno zmago nad domačo Slogo pripravila presenečenje. Tekma Ponziana-Hajduk, ki bi morala biti odigrana v Trstu je preteklo soboto, je bila zaradi neopaznosti šele večer.

II. LIGA: Mornar - Enotnost 3:0 (0:0) Proleter - Metalac 2:0 (1:0) Podrinje - Dinamo (P.) 2:1 (1:1) Sarajevo - Dinamo (S.) 1:0.

V ljubljani pa sta se v prvenstveni tekmi pomerila Enotnost in Krim. Srečanje se je končalo s 5:2 v korist Enotnosti.

II. SKUPINA: Zarat tekem za pokal Markala Tita, ki so se začele preteklo nedeljo, je bila na sporedu samo ena prvenstvena tekma in sicer med Krimom in Postojno, ki se je končala z zaslužen zmago domačinov z rezultatom 5:0 (1:0).

III. SKUPINA: Zarat tekem za pokal FLRJ Tudi nekatera srečanja za nogometni pokal FLRJ so se končala s presenetljivimi rezultati. Tako je Rudar na svojem igrišču porazil z visokim rezultatom lasloketnega člana II. zvezne lige Tekstilca iz Vardarstva. Še večje presenečenje je bilo pripravil moštvo Gorice, ki je v Celju preprečevalno nadvaldalo domačega Klavdivarja. Rezultati so bili naslednji: Rudar - Tekstilca 4:1 (1:0). Gorica - Klavdivar 2:0 (2:0). Zeleničar (Lj.) - Tekstilca (Tržič) 2:0 (1:0). Naprijed (Slask) - Zeleničar (Mrb.) 5:2.

IV. SKUPINA: Zarat tekem za pokal Markala Tita, ki so se začele preteklo nedeljo, je bila na sporedu samo ena prvenstvena tekma in sicer med Krimom in Postojno, ki se je končala z zaslužen zmago domačinov z rezultatom 5:0 (1:0).

Prvenstvo ljubljanske skupine Zeleničar - Enotnost 1:1 (1:1). Maks Poro - Predpisi 6:2 (4:1). Partizan - Krim 4:1 (0:1). Kamnik - Domžale 1:1 (1:1).

MLADINSKO PRVENSTVO Zeleničar - Enotnost 1:1 (1:1). Maks Poro - Predpisi 6:2 (4:1). Partizan - Krim 4:1 (0:1). Kamnik - Domžale 1:1 (1:1).

Dinamo bo gostoval v Švedski Teniško moštvo Dinamo iz Zagreba bo 12. in 13. oktobra gostovalo v Stockholmu, kjer se bo srečal v prijateljskem dvoboju s tamkajšnjim teniškim klubom, v katerem nastopata znana igralca Bergelin in Johanson. Moštvo Dinamo bodo zastopali Milić, Falada, Branović in Čelešnik. V prihodnji tekmi se bodo Švedi v prijateljskem srečanju pomerili v Zagrebu z našimi najboljšimi teniški igralci.

ZAKLJUČNA LETOŠNJA REVIIJA MOTORISTOV METZ USPEŠNEJŠI OD BABIČA

Med našim delovnim ljudstvom so vse panoge ljudske tehnike zelo priljubljene, prav posebno veliko število ljubiteljev pa imata letalstvo in motoristika. To se je ponovno pokazalo na nedeljskih motornih dirkah v Ljubljani. Okoli 20.000 gledalcev je v vseh panogah spremljalo potek zahtevnega tekmovanja, ki temur so mnogo pripomogli prireditelji z dobro organizacijo tekme. Motornih dirk so se v velikem številu udeležili zlasti zagrebški tekmovalci, izmed katerih sta posebno uspešno nastopala Metz in Babič. Od slovenskih tekmovalcev so se uveljavili Mariborčan Horvat, ki je zmagal v dveh točkah, »leteči Kranjec« Starič in pa odlični vozači s prikolicami. Tekmovalci so vozili po pet krogov (2500 m) in so v posameznih dirkah dosegli naslednje uspehe: turni motorji do 200 ccm: 1. Horvat (Maribor) 2:34.2 min. (povprečna hitrost 61 km na uro), 2. Pangerc 2:46.8, 3. Svetlin (oba Ljubljana) 2:47.2; do 350 ccm: 1. Regvart Branko (Zagreb) 2:22.3 (67 km na uro), 2. Gorjup (Lj.) 2:22.3, 3. Regvart Drago (Z) 2:31.1; nad 350 ccm: 1. Mrak Slavko (Lj.) 2:21 (67.5 km na uro), 2. Regvart Branko (Z) 2:21.6, 3. Stefe Matevž (Lj.) 2:30.

Prvenstvo ljubljanske skupine Zarat tekem za pokal Markala Tita, ki so se začele preteklo nedeljo, je bila na sporedu samo ena prvenstvena tekma in sicer med Krimom in Postojno, ki se je končala z zaslužen zmago domačinov z rezultatom 5:0 (1:0).

Drobne zanimivosti Nogometni pokal ZSSR si je osvojilo moštvo centralnega doma sovjetske armade, ki je v finalni tekmi premagalo moštvo Spartaka iz Moskve s 3:0. Mednarodna nogometna tekma med Madžarsko in Romunijo se je končala z visoko zmago Madžarov z rezultatom 5:0 (1:0).

Sportni motorji do 250 ccm: 1. Klemenčič (Z) 2:22.2 (67 km na uro), 2. Jakičič (Z) 2:24.2, 3. Vračaj (Ljublj.) 2:33.4; do 350 ccm: 1. Metz (Z) 2:16 (70.5 km na uro), 2. Krušelj (Zagreb) 2:16.8, 3. Mrak Slavko (Lj.) 2:18.3; do 500 ccm: 1. Metz (Z) 2:15 (74 km na uro), 2. Smolčić (Z) 2:15.9, 3. Krušelj (Z) 2:17.1 (Metz je prevozil prvi krog v 25 sekundah s povprečno brzo 79 km, kar je bil najboljši čas dneva); nad 500 ccm: 1. Metz (Z) 2:09 (74 km na uro), 2. Babič (Z) 2:09.4, 3. Smolčić (Z) 2:11.8; prikolice do 600 ccm (desne): 1.

Prva skupščina LT v radgonskem okraju Gornjoradgonjski okraj je v dneh ljudske tehnike 16. in 17. oktobra otvoril razstavo ljudske tehnike. V nedeljo je bila proglašena vožnja motornih vozil. Področje je bila prva skupščina LT, po polovici pa so prisostvovali letalski mišing ter motopiščni avto-moto društva Gornja Radgona.

Drobne zanimivosti Srednjekolesarskega prvenstva o kosariki se je v Ljubljani udeležilo 6 moštvev. Prvo mesto je zasedla I. mešana gimnazija, drugo Tehnična srednja šola, tretje pa III. mešana gimnazija.

Prva skupščina LT v radgonskem okraju Gornjoradgonjski okraj je v dneh ljudske tehnike 16. in 17. oktobra otvoril razstavo ljudske tehnike. V nedeljo je bila proglašena vožnja motornih vozil. Področje je bila prva skupščina LT, po polovici pa so prisostvovali letalski mišing ter motopiščni avto-moto društva Gornja Radgona.

Prva skupščina LT v radgonskem okraju Gornjoradgonjski okraj je v dneh ljudske tehnike 16. in 17. oktobra otvoril razstavo ljudske tehnike. V nedeljo je bila proglašena vožnja motornih vozil. Področje je bila prva skupščina LT, po polovici pa so prisostvovali letalski mišing ter motopiščni avto-moto društva Gornja Radgona.

Drobne zanimivosti Srednjekolesarskega prvenstva o kosariki se je v Ljubljani udeležilo 6 moštvev. Prvo mesto je zasedla I. mešana gimnazija, drugo Tehnična srednja šola, tretje pa III. mešana gimnazija.

Prva skupščina LT v radgonskem okraju Gornjoradgonjski okraj je v dneh ljudske tehnike 16. in 17. oktobra otvoril razstavo ljudske tehnike. V nedeljo je bila proglašena vožnja motornih vozil. Področje je bila prva skupščina LT, po polovici pa so prisostvovali letalski mišing ter motopiščni avto-moto društva Gornja Radgona.

Prva skupščina LT v radgonskem okraju Gornjoradgonjski okraj je v dneh ljudske tehnike 16. in 17. oktobra otvoril razstavo ljudske tehnike. V nedeljo je bila proglašena vožnja motornih vozil. Področje je bila prva skupščina LT, po polovici pa so prisostvovali letalski mišing ter motopiščni avto-moto društva Gornja Radgona.

Drobne zanimivosti Srednjekolesarskega prvenstva o kosariki se je v Ljubljani udeležilo 6 moštvev. Prvo mesto je zasedla I. mešana gimnazija, drugo Tehnična srednja šola, tretje pa III. mešana gimnazija.

Prva skupščina LT v radgonskem okraju Gornjoradgonjski okraj je v dneh ljudske tehnike 16. in 17. oktobra otvoril razstavo ljudske tehnike. V nedeljo je bila proglašena vožnja motornih vozil. Področje je bila prva skupščina LT, po polovici pa so prisostvovali letalski mišing ter motopiščni avto-moto društva Gornja Radgona.

Prva skupščina LT v radgonskem okraju Gornjoradgonjski okraj je v dneh ljudske tehnike 16. in 17. oktobra otvoril razstavo ljudske tehnike. V nedeljo je bila proglašena vožnja motornih vozil. Področje je bila prva skupščina LT, po polovici pa so prisostvovali letalski mišing ter motopiščni avto-moto društva Gornja Radgona.

Drobne zanimivosti Srednjekolesarskega prvenstva o kosariki se je v Ljubljani udeležilo 6 moštvev. Prvo mesto je zasedla I. mešana gimnazija, drugo Tehnična srednja šola, tretje pa III. mešana gimnazija.

Prva skupščina LT v radgonskem okraju Gornjoradgonjski okraj je v dneh ljudske tehnike 16. in 17. oktobra otvoril razstavo ljudske tehnike. V nedeljo je bila proglašena vožnja motornih vozil. Področje je bila prva skupščina LT, po polovici pa so prisostvovali letalski mišing ter motopiščni avto-moto društva Gornja Radgona.

Prva skupščina LT v radgonskem okraju Gornjoradgonjski okraj je v dneh ljudske tehnike 16. in 17. oktobra otvoril razstavo ljudske tehnike. V nedeljo je bila proglašena vožnja motornih vozil. Področje je bila prva skupščina LT, po polovici pa so prisostvovali letalski mišing ter motopiščni avto-moto društva Gornja Radgona.

Drobne zanimivosti Srednjekolesarskega prvenstva o kosariki se je v Ljubljani udeležilo 6 moštvev. Prvo mesto je zasedla I. mešana gimnazija, drugo Tehnična srednja šola, tretje pa III. mešana gimnazija.

Prva skupščina LT v radgonskem okraju Gornjoradgonjski okraj je v dneh ljudske tehnike 16. in 17. oktobra otvoril razstavo ljudske tehnike. V nedeljo je bila proglašena vožnja motornih vozil. Področje je bila prva skupščina LT, po polovici pa so prisostvovali letalski mišing ter motopiščni avto-moto društva Gornja Radgona.

Prva skupščina LT v radgonskem okraju Gornjoradgonjski okraj je v dneh ljudske tehnike 16. in 17. oktobra otvoril razstavo ljudske tehnike. V nedeljo je bila proglašena vožnja motornih vozil. Področje je bila prva skupščina LT, po polovici pa so prisostvovali letalski mišing ter motopiščni avto-moto društva Gornja Radgona.

Drobne zanimivosti Srednjekolesarskega prvenstva o kosariki se je v Ljubljani udeležilo 6 moštvev. Prvo mesto je zasedla I. mešana gimnazija, drugo Tehnična srednja šola, tretje pa III. mešana gimnazija.

Prva skupščina LT v radgonskem okraju Gornjoradgonjski okraj je v dneh ljudske tehnike 16. in 17. oktobra otvoril razstavo ljudske tehnike. V nedeljo je bila proglašena vožnja motornih vozil. Področje je bila prva skupščina LT, po polovici pa so prisostvovali letalski mišing ter motopiščni avto-moto društva Gornja Radgona.

Prva skupščina LT v radgonskem okraju Gornjoradgonjski okraj je v dneh ljudske tehnike 16. in 17. oktobra otvoril razstavo ljudske tehnike. V nedeljo je bila proglašena vožnja motornih vozil. Področje je bila prva skupščina LT, po polovici pa so prisostvovali letalski mišing ter motopiščni avto-moto društva Gornja Radgona.

Drobne zanimivosti Srednjekolesarskega prvenstva o kosariki se je v Ljubljani udeležilo 6 moštvev. Prvo mesto je zasedla I. mešana gimnazija, drugo Tehnična srednja šola, tretje pa III. mešana gimnazija.

Prva skupščina LT v radgonskem okraju Gornjoradgonjski okraj je v dneh ljudske tehnike 16. in 17. oktobra otvoril razstavo ljudske tehnike. V nedeljo je bila proglašena vožnja motornih vozil. Področje je bila prva skupščina LT, po polovici pa so prisostvovali letalski mišing ter motopiščni avto-moto društva Gornja Radgona.

Prva skupščina LT v radgonskem okraju Gornjoradgonjski okraj je v dneh ljudske tehnike 16. in 17. oktobra otvoril razstavo ljudske tehnike. V nedeljo je bila proglašena vožnja motornih vozil. Področje je bila prva skupščina LT, po polovici pa so prisostvovali letalski mišing ter motopiščni avto-moto društva Gornja Radgona.

Drobne zanimivosti Srednjekolesarskega prvenstva o kosariki se je v Ljubljani udeležilo 6 moštvev. Prvo mesto je zasedla I. mešana gimnazija, drugo Tehnična srednja šola, tretje pa III. mešana gimnazija.

Prva skupščina LT v radgonskem okraju Gornjoradgonjski okraj je v dneh ljudske tehnike 16. in 17. oktobra otvoril razstavo ljudske tehnike. V nedeljo je bila proglašena vožnja motornih vozil. Področje je bila prva skupščina LT, po polovici pa so prisostvovali letalski mišing ter motopiščni avto-moto društva Gornja Radgona.

Prva skupščina LT v radgonskem okraju Gornjoradgonjski okraj je v dneh ljudske tehnike 16. in 17. oktobra otvoril razstavo ljudske tehnike. V nedeljo je bila proglašena vožnja motornih vozil. Področje je bila prva skupščina LT, po polovici pa so prisostvovali letalski mišing ter motopiščni avto-moto društva Gornja Radgona.

Drobne zanimivosti Srednjekolesarskega prvenstva o kosariki se je v Ljubljani udeležilo 6 moštvev. Prvo mesto je zasedla I. mešana gimnazija, drugo Tehnična srednja šola, tretje pa III. mešana gimnazija.

KULTURNI PREGLED

Dr. A. Melik: Jugoslavija

Dr. A. Melik, Jugoslavija; zemljepisni pregled, Ljubljana 1948; str. 548, DZS.

Znano je, da se danes na splošno v svetu pojavljajo zahteve po čim boljšem poznav

Pomen zdravstvenega nadzorstva nad udeleženci crossa

Pa vsaj državi se priporoča, ker jim nevarno sroce silnega napora ni prineslo. — Do gajali so se primeri, ko so imeli tekmovalci ob nastopu težko srčno napako tako, da so morali slednjim iskati pomoči pri zdravniku.

Pa že na sami drogi, ker jim nevarno sroce silnega napora ni prineslo. — Do gajali so se primeri, ko so imeli tekmovalci ob nastopu težko srčno napako tako, da so morali slednjim iskati pomoči pri zdravniku.

Ustanovitev FD Kamnik

Nujnost in potreba za ustanovitev novega fizikturnega društva se je izkazala v zaspanem in neaktivnem delu deseterdnege športnega delovanja v Kamniku.

Plavalni tečaj v Ljubljani

Plavalna zveza Slovenije obvešča fizikturne aktivne in pasivne učitelje, da bo dne 2. novembra 1948 odprl zbirno kopalnico. Fizikturni referent naj v dnevi 27. do 30. oktobra od 17. do 18. ure prijavijo v zbirnem kopalnici svoje člane, ki bi se udeležili mladinskih in sindikalnih plavalnih tečajev.

Cvenkcljeva še nadalje vodi

V VI. kolu turnirja za žensko prvenstvo Jugoslavije v Novem Sadu so bili doseženi naslednji rezultati: Cvenkcljeva 19, Kudrna - Delak 1:3, Timofejeva - Marut 1:0, Homec - Vinceljak 0:1, Korban - Jovanovič 0:1, Nagy - Tomljenovič 1:0, Avirovič - Bajec 0:1.

VREMENSKO POROČILO hidrometeorološke službe

Stanje 25. oktobra: Središče izredno močne atlanske depresije je danes doseglo Skotsko in hitro prenela proti Skandinaviji. V zaledju te depresije se je sprožil zračni tok s Severnega ledenega morja. Prva hladna fronta je dosegla Anglijo, druga pa Skotsko. Jugoslavija je še pod vplivom visokega zračnega pritiska in ima jasno ter toplo vreme.

SKUD »JOŽE MOŠKRIČ«

Na programu so mladinski, moški in ženski zbor, sindikalni pevski kvintet, harmonični karški zbor, plesna skupina in recitatorji. Nastopi preko 250 aktivnih članov društva.

Preskrba DELITEV MILA ZA OKTOBER

Poverjenstvo za trgovino in preskrbo MLO v Ljubljani obvešča potrošnike, da si lahko nabavijo mlo za mesec oktober na odrezke živiliških nakazilno meseca oktobra v količinah, ki so navedene na živiliških nakazilih dne 23. t. m. — Opozorjamo potrošnike, da si nabavijo mlo do vključno 30. t. m.

KOLENDAR

Torek, 26. oktobra: Evarist, Justina, Sreča, 27. oktobra: Antonija, Matjaz. SPOVINSKI DNEVI 26. X. 1787. — Rojen Vuk Stefanovič Karadžić, oblikovalec modernega srbskega književnega jezika, zbiralec narodnih pesmi in slovarni pisatelj največjega slovarja srbskega jezika. Pri delu ga je vodil in mu pomagal slovenski jezikoslovec Jernej Kopitar.

SOISTVO

Državna glasbena šola, Vegova ul. 7. Obveščajo se vsi učenci, vpisani za klavir, da bodo imeli razdelitev pouka v soboto 30. oktobra 1948 od 8. do 10. in od 15. do 17. ure, po razporedju na oglašeni strani. Poek se prične 28. oktobra ob 20. uri v veliki Filharmonični dvorani. Zaradi pomanjkanja prostorov bo pouk začasno le enkrat tedensko. Podrobnosti na oglašeni deski in v pisarni. — Ravnateljstvo Glasbene šole. 2062-9.

KINEMATOGRAFI

LJUBLJANA UNION: sovjetski barvni glasbeni film: »Pravljica o sibirski zemlji« predstava »Rusko vprašanje«. Predstava ob 16. 18.15 in 20.30. — MOSKVA: Franc. film: »Kralj«, tehnik. — Predstava ob 20.30. — MARIBOR, ESPLANADE: sovjetski film »Trije udarci« tehnik. — GRAJSKI: sovj. film: »30. oktobar« in »Zimska spartakiada«. tehnik. Predstave ob 16.30, 18.30 in 20.30. — SLOVA: sovjetski film: »Komjolek Grbavček«, tehnik. — KRANJ: češki film: »Učimo se za sol«, tehnik. — PTUJ: sovjetski film: »Lov na kite« in »Sovjetska Baškarija«, tehnik.

KONCERTI

Prvi koncert za mladino bo jutri v sredo ob 16. v Filharmoniji. Spored izvajajo pianist Anton Trost, violonist Derjagin, dirigent in spremljevanju pianista Marijana Lipovsca in simfonični orkester Slovenske filharmonije, je pod vodstvom Sama Hubada. 2043-9.

UPRAVA

Trgovinskega servisa v Ljubljani in poslovalnice v Celju obvešča vse Okrajne zveze kmetijskih zadrug, Kmetijske zadruge, Okrajne magazine ter vsa ostala podjetja in ustanove, katere oskrbujejo z blagom, da zaradi inventure od vključno 28. oktobra do vključno 6. novembra 1948 ne bomo sprejemali naročil nit izdajaj blaga iz naših skladišč v Ljubljani in v Celju.

UPRAVA

Trgovinskega servisa v Ljubljani in poslovalnice v Celju obvešča vse Okrajne zveze kmetijskih zadrug, Kmetijske zadruge, Okrajne magazine ter vsa ostala podjetja in ustanove, katere oskrbujejo z blagom, da zaradi inventure od vključno 28. oktobra do vključno 6. novembra 1948 ne bomo sprejemali naročil nit izdajaj blaga iz naših skladišč v Ljubljani in v Celju.

Žrebanje srečk

Drž. razredne loterije bo dne 10. novembra 1948

Sedanje kolo ima 45.000 dobitkov v znesku 89 milijonov dinarjev. Četrtnika srečke stane 50 dinarjev. — Srečko lahko kupiš: LJUBLJANA, Tyrševa cesta 11; MARIBOR, podružnica »Jugoreklama«, Slovenska 5; CELJE, podružnica »Jugoreklama«, Prešernova 1; KRANJ, Titov trg 8 ali pa piši na naslov: KOLEKTURA SREČK — LJUBLJANA, TYRŠEVA CESTA ŠT. 11.

Radio Ljubljana Maribor in Sl. Primorje

6.00 Množične pesmi. 6.10 Napoved časa in poročila. 6.20 Jutrarnja telovadba. 6.30 Jutrarnji koncert. 7.00 Napoved časa, radijski kolektor, poročila in objave. 7.10 Klavir v ritmu. 12.30 Napoved časa in poročila. 12.40 Zabavna glasba, mali ogled. 13.00 Pester opoldanski spored. 13.40 Gospodarska oddaja: V borbi za plan. 13.50 Skladbe za klavir izvajajo pianistka Ksenija Zidarje, 14.10 Pesmi iz sojetskih filmov. 14.30 Napoved časa, poročila in objava večernega sporeda. 14.45 Slovenske narodne in pomorščake polje Tone Petrovič, spremlja Avgust Stanko. 18.00 Igra Valmari kvintet. 18.30 Oddaja za pionirje. Perlmak: »Les«. 18.30 Glasbena medija. 19.00 Radijski dnevnik. 19.10 Mala skladbe velikih mojstrov. 19.30 Napoved časa in poročila. 19.40 Zabavna glasba, mali ogled in objave. 20.00 Georges Bizet: »Carmen«, opera v 4 dejanjih, gostovanje Marijana Rades iz Zagreba. (Prenos iz ljubljanske opere). 22.30 Pester poročil. Zvezne postaje. 23.00 23.00 Plesna glasba. 23.30 Zaključek oddaje.

JUGOREKLAM, Ljubljana, Tyrševa 11

sprejema oglase, objave in obvestila za vse časopise v FLRJ.

DVE RAZNAŠALKI za Strazišče, Huje, Planina in Čirče

»SLOV. POROČEVALCA« in »LJUD. PRAVICE V KRANJU«

KUPIMO kompletno aparaturo za izdelovanje sladoleda na lastni pogon, kakor tudi razen hotelski INVENTAR

Ponudbe je poslati na: Kotarsko hotelsko podjetje »TURIST« HVAR — Dalmacija

BOGATO NAGRADO

dam svetlomu, ki mi izsledil ukradenko celo tistemoder barve, znanke Diamant št. 1190448, z ročnimi zavorami, svetilko in z desnim pedalom, preurejenim avtomatično za trdo, ne upogljivo nogo. Kolo mi je bilo ukradenko v ponedeljek 18. oktobra proti večeru izpred bivše trgovine z železnico »Merkur« v Kranju. Florjančič R., ključavničar, Kranj.

RAZGLAS

Kmetijska nabavna in prodajna zadruga z o. j. v Križevcih pri Ljutomeru je zaradi decentralizacije prešla v likvidacijo. Zaradi tega pozivamo vse upnike, da v roku enega meseca prijavijo vse terjatve, dolžniki pa poravnajo svoje dolgovne. Poznejše reklamacije se ne bodo upoštevale. UPRAVNI ODBOR.

POZIV upnikom in dolžnikom

Z odločbo predsedstva vlade LRS, št. S-zak. 229 z dne 23. junija 1948, je Državno avtobusno in prevoziško podjetje Slovenije DAPPS prenehalo poslovati in prešlo v likvidacijo. Pozivamo upnike, da v smislu oglasa v Ur. listu LRS, št. 43 z dne 14. oktobra 1948 prijavijo najpозnejše do 15. novembra t. l. svoje terjatve na naslov DAPPS v likvidaciji. Glasna okrožna uprava DAPPS-a na naslov Okrožna uprava DAPPS-a v likvidaciji, v Ajdovščini, Celju, Ljubljani in Mariboru. Po preteku tega roka bo mogoče upoštevati neprijavljene terjatve samo kolikor ne bo premoženje podjetja že razdeljeno. Vse dolžnike pozivamo, da poravnajo svoje obveznosti do 15. oktobra, ker bodo sicer sodniško iztergane. LIKVIDATORJI.

UPRAVA

Trgovinskega servisa v Ljubljani in poslovalnice v Celju obvešča vse Okrajne zveze kmetijskih zadrug, Kmetijske zadruge, Okrajne magazine ter vsa ostala podjetja in ustanove, katere oskrbujejo z blagom, da zaradi inventure od vključno 28. oktobra do vključno 6. novembra 1948 ne bomo sprejemali naročil nit izdajaj blaga iz naših skladišč v Ljubljani in v Celju.

UPRAVA

Trgovinskega servisa v Ljubljani in poslovalnice v Celju obvešča vse Okrajne zveze kmetijskih zadrug, Kmetijske zadruge, Okrajne magazine ter vsa ostala podjetja in ustanove, katere oskrbujejo z blagom, da zaradi inventure od vključno 28. oktobra do vključno 6. novembra 1948 ne bomo sprejemali naročil nit izdajaj blaga iz naših skladišč v Ljubljani in v Celju.

OTROSKI VOZICEK, globok, avtomobil, prodam, Tyrševa št. 11, nadst. 2377-5. PRAJKA ZA URADE! Dva stojala, obehalnika, strojeplano mizico s rolojem in stojeto pisalno mizo prodam, Vodnikova c. 13-1. 3237-5. APARAT za avtoveno varjenje prodam Hribar, Jegličeva 3. 3237-5. TELEFON namizni prodam, Ponudbe na ogl. odd. pod 3000. 3237-5. VISOKO OMARO prodam, Naslov v ogl. odd. 3237-5. ZLATO za zobe prodam, Naslov v ogl. odd. 3237-5. USNENJE ČEPICO za motoriste in asparagusovce veljice prodam, odd. ljevo, Malejeva 22. 32369-5. DOBR ZENSKO KOLO prodam, — Ogled od 16. dalje Naslov v oglaš. oddelku. 32396-5. ZELEZEN STEDILNIK z dvema ploščama prodam, Peter Orehar, 17. dolske 82 pri Kranju. 32399-5. DELOVNE MOSKE CEVLJICE 40, skoraž nove, prodam, Puhar, Frankopanska št. 24-III, nadst. 32400-5. GLOBOK OTROSKI VOZICEK — prodam, Naslov v ogl. odd. 32393-5. JEDILNI SERVIS za 6 oseb in lep stalni komad napradaj, Naslov v ogl. odd. 32403-5. DINAMO LUČ za kolo prodam, Komenška ulica 4. 32394-5. ZLATO v plošč, 4,30 g, prodam, Po. nabude na oglašni oddelku pod 32405-8. Voz okovan z železjem, nosilnost do 6000 kg, prodam, Naslov v podružnici SP Maribor. 32415-5. KOSKO KOLO in čevljarstvo cilindro, dobro ohranjeno, prodam, Ponudbe na ogl. oddelku pod 32416-5 no. PRAŠIČKE 7 tednov stare, prodam, Tomažev 14. 32428-5. REGISTER BLAGAJNO, starejšo, — prodam, Ponudbe na ogl. odd. pod National. 32431-5. KRAŠEN CRN ZENSKI PLAG, podložen z vatelino in krznenim ovrtnikom prodam, Naslov v oglaš. oddelku. 32430-5. SIVALNI STROJ »Singer« z dolgim čolnicom, poceni prodam, Stari trg 32-1, levo stopnišče. 32421-5. ODLIČNO ANGLEŠKO BLAGO za moško obleko prodam, Naslov v oglaš. oddelku. 32402-5. 2 WATTNI PERMANENTNI zvočnik prodam, Naslov v oglašnem oddelku. 32398-5. KLINGENBERG, izdaja 1944, prodam, Naslov v podružnici Slov. poročevalca, ca. Kranj. 32406-5. ALIATOR, žepni, prodam, Naslov v oglašnem oddelku. 32154-5. KOBILO, devet let staro, za vsako vožnjo, ugodno prodam. — Krljkar, Janez Konj 4, Litija. 32387-5. NOVO MOTO DIKANO »Bosch« 12 v. l. 600-12, 200 S 40, 12 v. 600 v. prodam, Vidin Janez, Gorenja Sava št. 44, Kranj. 32304-5. TEŽKI VOZ, dvovprežni, zelo dobro ohranjen, prodam za 14.500 din. Ivan Stojelj, Sevnica 54. 32355-5. VALVAZOR, kompletno zbirko, 1877 na dan, Ponudbe pod Valvazor 1877 na oglašni oddelku. 32339-5.

RAZNO

INVALIDSKO PODJETJE »KOMISIJA«, Ljubljana, Stari trg št. 4, poziva svoje stranke, da šamprej dvignejo desno za prodane predmete. 31219-14. IZGUBILA sem 24. oktobra ob 5. uri jutraj na Tyrševi cesti ali v Turčarjevi ulici mimo sodnije na Miklošičevu cesto priložnostno veliko usnjeno prazno aktovko, Najditeja lepo prosim, da ji odda v oglašnem oddelku. 32419-14. V SOBOTO 23. oktobra sem izgubil verjetno in travmaju histrico z osobe, planinsko in kolesarsko legitimacijo. Najditeja naj mi jih proti nagradi vrne na moj novi naslov: Kandara Sasa, Bielevojska cesta št. 3. II, nadstropje. 32439-14. LOVSKI NOZ, drag spomin, sem izgubil v nedeljo na Zaloški c. Najditeja, lja prosim, da ga vrne proti nagradi. Paljan, Vodnaska 4. 32362-14. NAJDENO JE ogrođe ženskega kolesa z znamke »Kosmos«, tov. številka 230773, Naslov v oglaš. odd. 32361-14. TOVARISA, ki je verjetno pomotoma odpeljal kolo izpred hiše Trzin št. 38, prosim, da ga takoj vrne na isto mesto ali sporoči, kje je kolo. Kosjak Jakob, Trzin 38. 32300-14. 18. t. m. SEM POZABILA v vlakcu Maribor-Zagreb rjavo torbico z računi Kmetijske zadruge Črešnjevce. Postnega najditeja prosim, da dokumente vrne — torbico obrzi, Kmetijske zadruge Črešnjevce. 32362-14. DNE 24. OKTOBRA 1948 sem izgubil od Bleda do Lesc histrico z dokumenti in denarjem, prosim postnega najditeja, da mi vrne ostalo proti nagradi na naslov G. J. gostinski tečaj, Bied, hotel Toplice. 32405-14. V PETEK SEM IZGUBIL od Kleč proti Poljanom od tam proti Crnučam histrico z denarjem, osebno izkaznico in kolesarsko knjižico. Najditeja naj denar obrzi — histrico pa vrne na naslov. 32338-14.

KUPIM

ZENSKO ŠPORTNO KOLO, — dobro ohranjeno — kupim, Naslov v oglaš. nem oddelku. 32358-6. MOTORISTI, POZOR! Cilinder in dinamo za DKW motor 500 cmc ter druge nadomestne dele kupim. sivo ali poudelje na oglašni oddelku pod Še dobro. 32324-6. BREZHIBEN MIKROSKOP in več akvarijskih posod kupim, Ponudbe pod Mikroskop na ogl. odd. 32359-6. TOVORNI AVTO pol do 1½ tone takoj kupim, Dopisni poslati pod 32386-6. BOLNISKI invalidski vozicek za spretno ishem, Oglasite se: Šepac, Vila Bručič, Opatica. 32428-6. LES javor ali bukev, debeline 12—15 mm (skerete), dolžina od 50 cm dalje, kupim, Tome, Predviševa, 32360-6. DVE ELEKTRICNI PEČI kupimo. — Reklamservis, Frančiškanska ulica št. 3. 32362-6. MAHONIJO — rezano, 10—15 kg kupim, Virjevt, Gajeva 14. 3155-6. LOVSKO PŠKO kupim, Horv. An. Anton, trafika, Sv. Andraž v Slov. gor. rih. 32412-6. MEDICINSKI SLOVAR, kakršen koli, kupim, Murnikova c. 8-a. 32387-6. KOLENJE za svinsko krmo kupi Veljavrh, Tomažev 13. 32370-6. BERKA KUNCA ovnača, mladega samca in piteno vrtno garnituro, dobro ohranjeno, kupim, Ponudbe na ogl. odd. pod Potrebujem. 32368-6. RICHTERJEVA, Nestlerjeva in druga sestila samo odličnih znanik v tistem mestu, kupim, Ponudbe na oglašni oddelku pod značko Tehnična. 32420-6. GLASBILA vseh vrst ter razne ustnike in začete solje za pihalni kupi Glasbena šola Ljutomer. 30878-6. KNJIGO Slovensko kuharico od Fr. Cite Kalinšek, zadnje izdajo novo ali rabljeno, kupim, Ponudbe na podružnici SP Novo mesto. 32244-6. KUPIM ali zamenjam za živec Oskar Smrtnikovo knjigovodstvo in knjigo Naši kraji in ljudje, Ponudbe pod: Knjigovodstvo na ogl. odd. 32386-6. BRUSILNI STROJ za brušenje teraz-zo-tlaka kupimo, Ponudbe na Direkciji gradbenih podjetij MLO Maribor, Strassmayerjeva 25. 81012-6.

ZAMENJAM

SADJE ali zganje zamenjam za ženske skornje št. 39 dobro ohranjene, Naslov v oglašnem odd. 32167-7. PRT SVIHLI AVTO PLAGŠCEV v celni zije 700x16 zamenjamo za 55x16 ali 500x16. Ustmeno ali pismente ponudbe na: RKGS, direkcija, Ljubljana, Bielevojska cesta 1-III. 32332-7. ELEKTRICNI MOTOR, trofazni, 380 v. 1.1 KW zamenjam za enofazni 220 v. 1.1 KW. — Golobč Franc, Ose, 32411-7. MOSKO OBLEKO predv. blago, zamenjam za dva dostavljena na dom. Naslov v oglaš. odd. 32364-7. DVE NOVI TRENERKI zamenjam za dva stara, ali prodam; sivo kožuh prodam ali delno zamenjam za otroškega, Ogled od 15. do 17. Na. slov v oglaš. odd. 32392-7. OTROŠKE CEVLJICE št. 24, nove, zamenjam za volno, Ogled od 15. do 17. Naslov v oglaš. odd. 32397-7. NOVE PLAGŠCEK za 8—10 let starosti zamenjam za jabolka, Gliška ul. 15, nadst. vrata 8. 32371-7. PRAŠICA zamenjam za sivalni stroj »Paff«, Naslov v podružnici Slov. poročevalca Kranj. 32305-7.

NEPREMICNINE

BARAKO 12 metrov dolgo, 5 široko, 3 sobi, kuhinjo, jed. shrambo, hlev za živino in svinje, 1100 m njive vrta, prodam za 13000, Ponudbe na podružnici SP Maribor pod Okolica Maribora. 38414-8. TRAVNIK, 12.000 m2, pri kolodvoru na Dolenskem, prodam, Ponudbe pod: Stavbišče na ogl. odd. 31739-8.

SOBE — STANOVANJE

OPREMLJENO SOBO v bližini centra ishem. Posteljnino imamo. Plačilo po dogovoru; obnam inštrukcije iz ruskega in angleškega, Ogled od 18. do 19. S. 27. Oktobra izpred hiše žalosti v Stari vasi ob 14. na domače pokopališče na Bizelskem. Stara vas-Biseljko, 24. okt. 1948. Zalujoči ostali.

FRAN HREHORČ

Pogreb bo v sredo ob 15. uri z 2al iz kapele sv. Nikolaja. Prostava tihega sozajlja. Ljubljana 25. oktobra 1948. Marija, hči in sestrična Miel Sturm

MARIJA JANEŽIČ

Vsi, ki ste jo poznali, veste, kaj smo njo izgubili. Pogreb bo v sredo 27. oktobra izpred hiše žalosti v Stari vasi ob 14. na domače pokopališče na Bizelskem. Stara vas-Biseljko, 24. okt. 1948. Zalujoči ostali.